

RECONQUISTA

KULTÚRA NOVEJ EURÓPY

WWW.RECONQUISTA.SK

MÁJ | TRAVEN | 2018

KALENDÁRIUM

Gilbert Keith Chesterton (29.5.1874 - 14.6.1936)

Neverím v osud, ktorý človeka ovláda, nech urobí čokoľvek. Verím však v osud, ktorý ho ovládne, keď nerobí nič.

Giovanni Gentile (30.5.1975 - 15.4.1944)

Muži, ktorí vždy len rozmýšľajú, netvoría dejiny.

Gotfried Benn (2.5.1886 - 7.7.1956)

Protikladom dobrého skutku nie je zlý skutok, ale "dobře myslený" skutok.

Guido von List (5.10.1848 - 17.5.1919)

Ak dnes ešte platí, že naša reč dosiahla bohatstva omnoho väčšieho než iné, ako tomu muselo byť za pradávnych dní, keď slovná zásoba bola omnoho menšia a nedostatočnejšia? Žreci a vedci museli do vtedy ešte chudobného jazyka namáhavo vnášať výrazy dávajúce zmysel pojmom tak, aby ich odlišili od iných podobných pojmov, keď im vo svojom duchovnom či duševnom zrení dávali tvar.

Herman Wirth (6.5.1885 - 16.2.1981)

Niet v histórii ľudstva väčšieho tajomstva, ako mystérium života a smrti, umierania a znovuzrodenia.

Ingrid Rimland (22.5.1936 - 12.10.2017)

Nevinní, ktorí stratili svoje životy v Drážďanoch, neboli zabití kvôli tomu čo urobili, ale kvôli tomu, kde sa narodili.

John Fitzgerald Kennedy (29.5.1917 - 22.11.1963)

Odpúšťajme svojim nepriateľom, ale nezabúdajme ich mená.

Martin Heidegger (26.9.1889 - 26.5.1976)

Ktokoľvek môže dosiahnuť svoj plný potenciál. Môže byť vopred určené kto sme, ale cestu, ktorou sa vyberieme si volíme sami. Nikdy by sme nemali dovoliť, aby naše obavy alebo očakávania druhých určovali hranice nášho osudu. Tvoj osud sa nedá zmeniť, ale môžeš mu vzdorovať.

Martin Lacko (14.5.1976)

Ľudský prvok zohral a zohráva výraznú rolu aj u historikov. U mnohých badať, že radšej ostanú pri tradičných, stokrát omieľaných hodnoteniach a kritické názory si nechajú pre seba, resp. pre kolegov pri pive.

Niccollo Machiavelli (3.5.1469 - 21.6.1527)

Obráť sa čelom k svojmu osudu. Buď sa zlu vyhni - a ak sa mu nemôžeš vyhnúť, znášaj ho ako muž.

Oswald Spengler (29.5.1880 - 8.5.1936)

Dnešné médiá sú armádou so starostlivo organizovanými zbraňami, kde novinári sú dôstojníci a čitatelia ich vojaci. Čitateľ nevie a ani nemá vedieť o účeloch, na ktoré je zneužitý a o úlohách, ktoré má hrať.

Pino Romualdi (24.7.1913 - 21.5.1988)

Keď zlato už nefunguje, niektoré myšlienky chabnú a zomierajú.

Richard Wagner (22.5.1813 - 13.2.1883)

Mat' priateľov, to povznáša dušu. Väčšmi však povznáša byť priateľom.

Milan Rastislav Štefánik (21.7.1880 - 4.5.1919)

„Nech každý z nás je dnes lepší, ako bol včera a vlast' naša bude veľká a slávna.“

ÚVODNÍK

RECONQUISTA #3

Priatelia, máme tu tretie číslo našej a dúfam, že už aj vašej Reconquisty.

Aj tento mesiac na Slovensku stále dominuje téma protestov proti SMER-áckej oligarchii, no objavili sa aj témy iné. Už na prelome rokov sa začala debata o údajnom nedostatku pracovnej sily na Slovensku. Chýbajú vraj predovšetkým špecializované profesie. Riešenie? Okrem donekonečna omieľaného duálneho vzdelávania sa nám vnucuje jediné riešenie - dovoz pracovnej sily zo zahraničia. Hovorí sa o Rumunoch, Srboch a Ukrajincoch. Neochotne sa však pripúšťa, že alternatívou môžu byť aj cudzinci pochádzajúci z neeurópskeho priestoru. Hovorí sa o desatisícoch cudzincov v horizonte niekoľkých rokov.

NRSR 8. februára schválila novelu Zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti. Touto novelizáciou sa zjednodušujú podmienky na zamestnávanie zahraničných pracovníkov. Má sa to týkať vybraných profesií, kde bol preukázaný nedostatok pracovnej sily a tiež okresov, kde je nezamestnanosť pod 5%.

Preložme si to do zrozumiteľnej reči. Touto novelou sa posväcuje kapitalistická politika na hranici zdierania. Povoľuje totižto nahradiť „drahého“ slovenského zamestnanca lacnejším zahraničným pracovníkom. Tento krok si u vládnych socialistov presadili medzinárodné korporácie, ale aj veľký domáci zamestnávateľia. Urobili tak preto, lebo nie sú ochotní adekvátne zaplatiť slovenského pracovníka. Slovensko býva považované za ekonomického tigra strednej Európy. Zisky zamestnávateľov rastú, ale na platoch zamestnancov sa to prejavuje len

symbolicky. Práve tu vidím jadro problému, ktorý nám je moderovaný ako *nedostatok pracovnej sily*. Ruku na srdce, dnes sa už nikto nebude hrnúť do zamestnania, kde od neho očakávajú enormné výkony, nadčasy, a nakoniec zarobí približne šesťsto eur. Apropós nadčasy. Nebojovali robotníci na začiatku minulého storočia za osemhodinový pracovný čas? Dnes je to už takmer zabudnutá kapitola a vo väčšine podnikov sa robia dvanásťhodinové zmeny (niekde dokonca zamestnávateľ žiada ešte viac). Zdá sa, že tento výdobytok sociálneho boja našich predkov, sa pomaly stáva prežitkom. Otázka teda znie: „Čo robiť proti takému trendu?“ V prvom rade treba presadiť také zákony, aby zamestnávateľ nemohol zamestnávať cudzincov za minimálnu mzdu a tým vytláčať z trhu práce „drahšieho“ Slováka. Zamestnávateľ jednoducho musí Slováka aj cudzinca zaplatiť rovnako. Zamestnávanie cezhraničných zamestnancov tak razom stratí na atraktivite. Ak k tomu prirátame povinnosť zabezpečiť ubytovanie, lekcie slovenského jazyka a fluktuáciu, po lacnej pracovnej sile spoza hraníc nezostane ani pamiatky.

V druhom rade treba nevyhnutne riešiť postavenie Odborových zväzov a inštitútov kolektívneho vyjednávania. Silu odborov obmedzujú samotní zamestnávateľia, no veľkým problémom sú chamtiví zamestnanci. Bez servítky, mnohí by si zaslúžili termín *vyčkávací príživníci*. Nie sú členmi odborov a teda neprispievajú do odborárskej pokladne, ale radi profitujú z každého benefitu tvrdo vybojovaného odborármi a napriek tomu nešetria negatívami na ich adresu.

Samozrejme nikoho nemôžem nútiť stať sa členom odborov proti jeho vôli. Riešením by mohlo byť prijatie zákona, ktorý by uložil povinnosť každému zamestnancovi platiť príspevok do fondu na účely kolektívneho vyjednávania so zamestnávateľom. Nie je jednoducho spravodlivé „zližať smotanu“ a zároveň ignorovať svoju minimálne morálnu povinnosť kolektívne vyjednanie podporiť.

Do tretice ešte malá poznámka. Často počúvam obdivné ódy na revolučnosť napríklad Maďarov, v porovnaní s ktorými vraj my Slováci nemáme revoltu v krvi. Súhlasím s tým iba čiastočne. Totiž medzi nami a Maďarmi je predovšetkým rozdiel vo výchove a nie v génoch. Maďarské školy doslova vtĺkajú študentom do hláv, že za svoje práva musia byť pripravení bojovať. Slovenské školy učia skromnosti a samozrejme tolerancii. Ak chceme byť životaschopný národ, musí školstvo začať

vychovávať generácie, ktoré budú boj za sociálne a národné práva považovať za niečo úplne samozrejmé.

Čo dodať na záver? Diskusie o duálnom vzdelávaní sú mi osobne na smiech. Je to ale trpký smiech nad tými, ktorí sa tvária, že „objavili Ameriku“. Na Slovensku totiž v minulosti školstvo fungovalo de facto výborne a vychovávalo kvalifikovaných pracovníkov od viazača kníh, cez sústružníka, až po chemika. Boli ste to práve vy - *ponovembroví politici*, ktorí túto sieť odborných škôl úplne zničili. Ak by sme ju chceli vybudovať znovu, potrebovali by sme miliardy. Osobne si ale myslím, že by sa nám to ešte stále oplatilo viac, ako zamestnávanie cudzincov z krajín *tretieho sveta*. Na túto hru medzinárodného kapitálu, ktorá je len dômyselnou okľukou riadenej imigrácie na náš kontinent, nesmieme pristúpiť.

Peter Legény

peter.legeny@reconquista.sk

Slovenskú verejnosť v uplynulých týždňoch prebudila z mierového sna slovná prestrelka medzi Washingtonom a Moskvou, ktorá vyústila do nočného bombardovania Sýrie. Realita je ale taká, že bežní Slováci nevedia o tom čo sa v Sýrii deje a kto všetko je do tohto konfliktu zapojený, takmer nič. Pokúsim sa túto neinformovanosť aspoň čiastočne zmeniť, pretože v Sýrii sa bojuje o charakter a budúcnosť sveta.

Samotnému náletu sa venovať nechcem. Výsledky bombardovania sýrskych letísk a iných objektov boli z vojenského hľadiska mizerné. V zásade bolo zostrelených 80% rakiet a škody nie sú veľké. Všetko nasvedčuje tomu, že to bol iba demonštračný nálet, aby si Západ zachoval svoju tvár. Zákulisnú hru hralo aj Rusko, ktoré napriek siláckym rečiam o zostrelení každej rakety a zničení lietadiel a lodí, z ktorých boli odpálené, vôbec nezasiahlo. Záver je jednoduchý. USA, Rusko, ale aj Francúzsko a Británia sa dohodli. Pre tento krát.

Vojna v Sýrii začína v roku 2011 násilnými demonštráciami proti vláde, ktoré sa štátostrana prezidenta Al-Assada snažila rázne potlačiť. Sýrske obyvateľstvo zostáva z asi 70% Sunnitov, Alaviti (čo sú

v podstate Šítsky moslimovia) tvoria 15% a významní boli aj kresťania (10%). Drvivá väčšina povstalcov proti vláde Bašára Al-Assada, ktorý je vierovyznaním Alavita, sa regrutovala práve zo Sunnitov. Od začiatku malo teda povstanie silný sektársky nádych. V máji vyhlásila EÚ ekonomické sankcie voči Sýrii práve kvôli údajnému brutálnemu potláčaniu civilných protestov sýrskou armádou. Tieto mierumilovné protesty však akosi nezapadajú do pomyslenej skladačky udalostí. Už v tej dobe bolo totiž na youtube veľa videí, kde bolo jasne vidieť ostreľovačov páliacich do davu, ktorí na prvý pohľad nepatrili k armáde. Tiež sa množili správy o hromadných nákupoch zbraní pre rebelov v susednom Libanone. Bralo sa všetko od AK47 po RPG-čka a mínomety.

Už vtedy sa v kuloároch hovorilo, že to financuje kráľovstvo Saudskej Arábie. Práve Saudí a Katar boli začiatkom roku 2012 sklamaní. Na ich podnet vyslala Liga arabských štátov do Sýrie kontrolnú misiu, ktorá vo svojej správe nepotvrdila masové vraždenie na Al-Assadov rozkaz. Naopak, píše sa v nej, že bližšie nešpecifikované ozbrojené skupiny napádajú civilistov a aj armádu a sú zodpovedné za už tisíce obetí.

To, čo začalo v marci 2011 ako revolta časti sýrskej populácie vedenej hlavne miestnou odnožou Moslimského bratstva, prerástlo neuveriteľnou rýchlosťou do krvavého konfliktu. Vojna v Sýrii sa už minimálne od konca roku 2012 nedá označiť za občiansku. Zapoji sa do nej *džihádisti* z celého sveta. K tzv. Sýrskej slobodnej armáde (FSA), ktorú od začiatku podporovali USA a všeobecne *Západ*, sa pridala Fronta Al-Nusra. Tá vyhlásila vernosť Al-Kajde a hrnuli sa do nej *islamisti* zo Saudskej Arábie, Alžírsku, Egypta, ale aj Čechenci, Dagestanci, či dokonca moslimskí Ujguri z Číny. Rezanie hláv zajatým protivníkom sa stávalo častým javom. Stále to však mala byť iba akási predohra pred finále. To finále brutality a zvrátenej chuti po zabíjaní malo dostať meno – Islamský štát (ISIS, alebo Daeš).

Sunnitské extrémistické hnutie *Islamský štát*, ktoré sa zrodilo v krvavých bojoch sýrskej vojny, nielenže pohltilo množstvo menších *džihádistických* skupín bojujúcich proti vláde sýrskeho prezidenta Bašara Al-Assada, ale dokonca v auguste 2014 nastúpilo do doteraz nevidane úspešného vojenského ťaženia do susedného štátu - Iraku.

Irak oslabený vyše desaťročím totálneho násilia zo strany amerických okupantov, ako aj sunnitsko-šítskym sektárskym násilím, nebol schopný účinnej obrany svojho územia. Napriek pomernej početnosti a kvalitnej výzbroji sa iracká armáda nedokázala postaviť týmto organizovaným

a disciplinovaným sunnitským džihádistom, ktorí medzi tým vyhlásili rovnomený štát na území severnej Sýrie a Iraku so sídlom v sýrskom meste Rakka.

Podme si postupne vysvetliť, čo viedlo tú ktorú krajinu k otvorenému či utajenému zapojeniu sa do vojny. Začnem Saudskou Arábiou. Krajina s najväčšími zásobami ropy na svete a populáciou 29 miliónov obyvateľov si robí aspirácie na akúsi regionálnu veľmoc s ambíciou vodcu moslimského sveta. Kryštálickým centrom krajiny je Nadžd (Vysočina), ktorá dala vzniknúť extrémne radikálnej odnoži sunnitského Islamu tzv. *Wahábizmu*. Práve zo spomínaného wahábistického islamu vznikla teroristická sieť Al-Kájda a neskôr sa na jeho základe utvorilo jadro Islamského štátu. Saudí už desaťročia podporujú džihádistov na celom svete. Podporovali ich v Bosne, Čechensku, Afganistane, Líbyi a od počiatku bojov tak činia aj v Sýrii. Do sýrskej vojny sa zamiešali preto, aby zvrhli nenávidených Assadovcov a ich relatívne tolerantný sekulárny štát. Mal ho nahradiť prísne náboženský štát vedený wahábistami. Prirodzene, s požehnaním Saudov.

Druhým hráčom je Izrael. Ten sa angažuje tajne - dodávkami zbraní rôznym skupinám, okrem iných aj islamistom z Fronty Al-Nusra. Ale angažuje sa aj otvorene prostredníctvom náletov (podnikol ich už niekoľko) na konkrétne ciele strategického významu, či operáciami svojich špeciálnych jednotiek. Židovský štát sa obáva, že by sa Sýria mohla stať akousi predsunutou základňou šítskeho islamu vedeného Iranom a práve preto podporuje ich nepriateľov z radov sunnitských džihádistov. Mimochodom Izrael už od roku 1967 okupuje Golanské výšiny (Sýrske územie), ktoré majú nie len strategickú hodnotu, ale sú tam aj veľké zásoby pitnej vody. A to je pre tento región mimoriadne cenná komodita. V rámci svojej protiiránskej a teda

aj protisýrskej politiky sa dokonca krajina začala opatrne zblížovať so Saudskou Arábiou, čo by ešte pred desiatimi rokmi bolo niečo nepredstaviteľné. V politike ale nič nie je nemožné. Nakoniec, západné demokracie roky veľkoryso prehliadajú agresívne excesy Izraela v celej oblasti.

Tretím protagonistom a to v celej vojne veľmi podstatným, je Irán. So svojimi 74 miliónmi obyvateľov a tretími najväčšími zásobami ropy je to logické. Krajina je druhým najsilnejším členom paktu Moskva-Teherán-Damask, ktorý sa zrodil v priebehu bojov. Zhruba štyri roky v Sýrii operujú iránske špeciálne jednotky, revolučné gardy, ako aj rôzne dobrovoľnícke Šítske milície. Tieto oddiely výrazne pomáhajú sýrskej armáde v boji proti povstalcovi a teroristom z rôznych skupín. Bez ich pomoci by sa Al-Assadov režim už možno bol zrútil. Irán sa snaží znovu získať svoje stratené pozície pri Stredozemnom mori. V palestínskej Gaze ovládal vládnuce hnutie Hamas, v južnom Libanone mal a stále má vplyv na Šítske hnutie Hizballáh (Strana Boha) a tradične udržiaval dobré vzťahy práve so sýrskou stranou Baas a vládnuťou dynastiou Assa-

dovcov. O toto všetko by ale prišiel, ak by džihádisti v Sýrii zvíťazili. Krajina Ajatoláhov by tým prišla aj o možnosť reálneho tlaku na svojho najväčšieho protivníka v regióne – Izrael.

Štvrtým hráčom, ktorý sa po rokoch relatívnej nečinnosti opäť začal v regióne angažovať, je Francúzsko. Bývalý prezident Sarkozy chcel už na začiatku roku 2014 letecky útočiť na Sýriu. Prečo? Nuž, oblasť dnešnej Sýrie a Libanonu známa ako Levanta, bola po prvej svetovej vojne pod koloniálnou správou Paríža a na to sa jednoducho nezabúda. Pripočítajme k tomu ekonomické benefity a rovnica je úplná. Francúzske vládnuce kruhy jednoducho chcú svoj podiel z koláča a neváhajú pritom rozvracať krajiny, ako to predviedli v Líbyi. V tejto politike plynule pokračuje nový prezident Emanuel Macron.

Piatym aktérom drámy je Turecko. Erdoganova vláda roky buduje politiku na neoosmanskej imperiálnej báze. Jednoducho povedané, Turci túžia aspoň čiastočne obnoviť bývalú Osmanskú ríšu a preto podporujú hlavne na severe Sýrie rôzne panturánske (jednotky tvorené etnikami

príbuznými s Turkami) milície a džihádistov bojujúcich proti vládnym silám. Táto krajina sa však do bahna sýrskej vojny ponorila až po krk. Prvým skutočne vážnym krokom bolo zostrelenie ruského bombardéra SU-24 v tesnej blízkosti sýrsko-tureckej hranice tureckou stíhačkou v novembri 2015. Okamžite nasledovalo radikálne ochladnutie rusko- tureckých vzťahov do takej miery, že mnoho analytikov predpovedalo vojenskú eskaláciu. Zaujímavosťou je, že pilot bol zabitý turkménskou milíciou, ktorej velil človek napojený na tureckú ultranacionalistickú organizáciu Bozkurtlar (Šedí vlci). Rusko-turecké vzťahy boli najhoršie možno od dôb 1. svetovej vojny. Medzitým sa Turci pustili do boja proti starému nepriateľovi – kurdským milíciám. Stalo sa to aj napriek tomu, že Kurdov podporovali Američania. Prelom nastal v júli 2016, kedy sa v Turecku odohral pokus o vojenský prevrat, ktorého nitky vedú až k plánovačom v USA. Zrejme to mala byť pomsta za neposlušnosť Ankary voči washingtonským pánom a ich sýrskej politike. Šepkalo sa, že „echo“ o tom, čo sa chystá v Ankare, dali práve Rusi. Koncom augusta turecká armáda prekročila hranice Sýrie. Oficiálny dôvod bol podpora Slobodnej sýrskej armády (FSA) proti Islamskému štátu. Realita bola taká, že turecká armáda začala boj proti Kurdom a na islamistov sa vykašlala. Pikantné boli správy, že dokonca Erdoganova rodina a blízky spolupracovníci odkupovali za „lacný peniaz“ ropu od Islamského štátu a tým ho de facto financovali. Turci dodnes v Sýrii operujú a rozhodne ich nemožno považovať za stabilizačný a demokratický faktor v oblasti.

Šiestym hráčom do partie (a dlho rozhodujúcim) je Ruská federácia. Assadov režim opatrne podporovala od začiatku bojov. Moskva nemohla pripustiť ovládnutie krajiny džihádistami, ktorí by sa časom presunuli na problematiku Kaukaz, kde sa len pár rokov pred tým viedli ťažké boje.

Dôvodom prečo sa angažovať bola aj jediná ruská základňa v Stredozemnom mori v sýrskom Tartúse, o ktorú nemohli prísť. Tá je ešte pozostatok sovietskych čias. Podstatnú rolu zohrávajú aj ekonomické záujmy Ruska v tejto oblasti. Spočiatku to boli len informácie, neskôr zbrane a poradenstvo a v lete 2015 došlo k vyslaniu ruského expedičného zboru do Sýrie. Pokiaľ je ruská vojenská angažovanosť na Ukrajine jasným porušením medzinárodného práva, ich prítomnosť v Sýrii je z globálneho hľadiska pozitívum. Ak by do konfliktu ruská strana nevstúpila, pravdepodobne by už džihádisti rôznych skupín a odtieňov strategicky dôležitú krajinu ovládli. Fakt, že Rusi pri poslednom bombardovaní nakoniec nezasiahli, je len potvrdením pragmatickej politiky vyhýbania sa priamemu konfliktu s Američanmi. Jednoducho balansujú na hrane tak, aby nedali dôvod Západu skutočne zasiahnuť. Sila ruského medveďa je síce veľká, no už dávno to nie je strašná moc Sovietskeho zväzu. Práve to by však Rusi radi zmenili a pracujú na tom aj na sýrskom globálnom bojisku.

Siedmym do partie je supervelmoc USA. Ich neoimperiálnu politiku netreba podrobne rozpisovať. Popísali to múdrejší a bolo toho dosť. Snáď len toľko, že Washington je do vojny zapletený od začiatku a bude zaujímavé po sprístupnení skúmať ich archívy. Ktovie koľko špiny sa tam na historikov vyvalí. Tak, ako Američania organizovali zvrhnutie Kaddáfího v Líbyi, tak to ešte donedávna plánovali s Al-Assadom v Sýrii. Nepripustia, aby si niekto dovolil tú drzosť viesť samostatnú politiku v prospech svojho ľudu. Sýria je strategická a oni ju mienia ovládať. Nezabúdajme tiež, že Washington má svoje záväzky voči Izraelu. Všetko so všetkým súvisí a preto Američanom nerobí problém podporovať islamských hrdlorezov presne tak, ako to robili v Líbyi, či inde vo svete, ak to vyhovovalo ich záujmom. Bo-

joovníkov džihádu cynicky nazývajú bojovníkmi za demokraciu, ak sa im to práve hodí. Na ich politický slovník vznikli už stovky vtipov. Ono to ale vtipné nie je. USA, globálny nositeľ a šíriteľ demokracie, je všetko možné len nie demokratický. Po páde ZSSR ovládli celú Európu a teraz sa o to isté snažia na Blízkom východe a v Afrike.

Nedá mi v závere trochu nešpekulovať. Vojna v Sýrii mi v určitých bodoch pripomína Španielsku občiansku vojnu (1936-1939). Vnútny konflikt medzi španielskymi komunistami a nacionalistami sa napriek oficiálne deklarovanej politike nezasahovania stal veľmi skoro bojiskom prakticky všetkých významných európskych štátov. Aj vtedy bolo vyhlásené embargo na dovoz zbraní, no tie sa veselo a vo veľkom dodávali ďalej obom bojujúcim stranám. Táto občianska vojna bola tiež strategicky dôležitá a tiež sa stala skúšobným polygónom pre nové zbrane a taktiku. Bolo to geopolitické bojisko ideológií v zastúpení. Presne takým je dnes Sýria. Samozrejme netvrdím, že po Sýrii vznikne globálna vojna tak, ako vypukla 2. svetová po občianskej vojne v

Španielsku. Je ale jasné, že Západ v Sýrii pokúša Východ, Sunniti sa topia v krvi so Šítmi. Obeťami sú všetci okrem elít sediacich vo svojich rezidenciách a rátaajúcich svoje zisky.

Bašár Al-Assad určite nie je neviniatko a Sýria nebola demokraciou západného typu. Nakoniec, moc zdedil po oteckovi, ktorý mal minimálne diktátorské sklony a tendencie. Robí to ale Al-Assada a jeho vládu automaticky zlou? Dovolím si o tom zapochybovať. Skutočným dôvodom prečo ide Západ na čele s USA proti nemu je ten, že chce viesť samostatnú politiku a zachovať si identitu svojho ľudu. Počas jeho vlády bolo skutočne dôležité, že tam boli vytvorené podmienky na život pre Šítov, Sunnitov, kresťanov aj Kurdov. Práve z tohto hľadiska je Al-Assad a jeho sekulárny režim neprijateľný pre Sunnitské ropné monarchie a ich sen o wahábistickom kalifáte. Je našou povinnosťou ho podporiť, keď pre nič iné, tak pre jeho striktný postoj proti terorizmu. Jeho boj by mal byť podporovaný každým, kto sa prejedol obdobia vojenského šírenia demokracie á la Amerika.

Viem, „neobjavujem Ameriku“. Cieľom bolo stručne poukázať, že predovšetkým Západ na čele s USA praktikuje vyslovene cynickú politiku. Na jednej strane v rámci politiky globalizmu pokračuje v imperiálnych vojnách a ničí krajiny na Blízkom východe a Afrike. Na druhej strane neváhajú politické elity Západu nútiť svoje vlastné obyvateľstvo prijímať imigrantov z krajín, ktoré oni pred tým nechali spustošiť. Táto ich arogantná politika núti Európanov v rámci akéhosi komplexu *bielej viny* sklopiť hlavy a nechávať si bez odporu obsadiť svoje krajiny alogénnymi cudzincami. Zvrátená politika funguje na princípe: „*nevyberáme si ciele podľa našich priateľov, ale vyberáme si priateľov podľa našich cieľov*“. Pasuje to dokonale. Napríklad takí Briti či Američania neustále hovoria o demokracii, no ich najväčšími spojencami sú nedemokratická Saudská Arábia a Katar a čoraz autoritatívnejšie Turecko. Bojujú proti džihádistom v Afganistane, no tých v Sýrii priamo či nepriamo podporujú. Je načas, aby sme prestali počúvať tých, ktorý navonok propagujú multietnické nažívanie, no v reálnom svete sú zodpovední za zdecimovanie populácií kresťanov či Drúzov v Sýrii a Iraku. Prestaňme tiež dávať váhu slovám tých, ktorí označujú Turecko za „*ostrov stability a slobody*“. To Turecko, ktoré masakruje vlastných občanov, prevádzkuje

väznice plné politických väzňov a vyhadzuje ľudí z práce pre názory. Sýria je krvavá šachová partia ovplyvňujúca celosvetovú politiku. Možno na desaťročia dopredu.

Dodatok

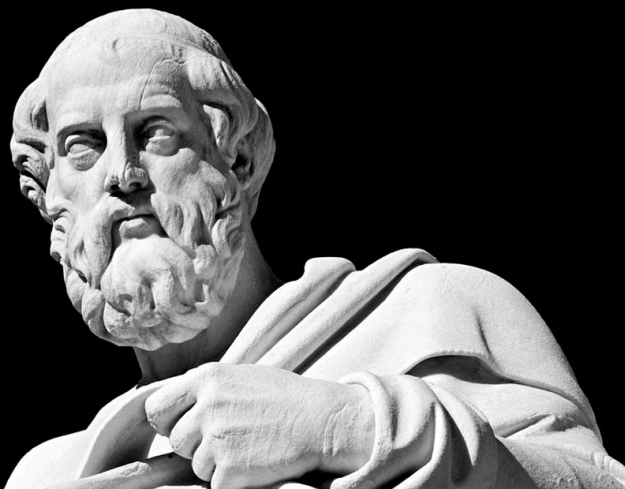
V posledný aprílový deň (po uzávierke tohto čísla Reconquisty) podnikol Izrael letecký útok na pozície sýrskych vládnych jednotiek pri meste Hamá. Stalo sa tak po tom, ako izraelský premiér Netanjahu cez víkend (28.-29. 4.) rokoval s Američanmi. Cieľ náletov bol zvolený zámerne tak, aby zasiahol prevažne iránske a irácké jednotky bojujúce v Sýrii. Podľa mohutnosti explózie, ktorú zaznamenali dokonca prístroje monitorujúce zemetrasenia, je vidno akým ničivým bol tento izraelský nálet. Predošlé nálety USA, Francúzska a VB sa nedajú čo do ničivosti porovnávať s akciou izraelského letectva. Navyše oficiálne sýrskej zdroje uvádzajú, že na mieste útoku zahynulo 26 ľudí. Existuje reálna možnosť, že boli použité úplne nové stíhacie bombardéry F-35. Izrael tým dal najavo, že pokračuje v aktívnej útočnej politike v sýrskom globálnom konflikte. Za pozornosť stojí aj spôsob komunikácie izraelskej diplomacie, ktorá informáciu o útoku izraelských vzdušných síl ani nepotvrdila, ani nevyvrátila.

Peter Legény

peter.legeny@reconquista.sk

DEMOKRATICKÝ ČLOVEK

v Platónovej Ústave

Vrcholné dielo gréckeho filozofa Platóna, nesmrteľná Politeia(Ústava), si právom vydobila dominantné postavenie medzi návrhmi na vytvorenie čo najdokonalejšej inštitucionalizácie vzťahov medzi ľuďmi. Platón ho koncipoval ako tradicionalistickú odpoveď na demokratický chaos, ktorý po prehratej peloponézskej vojne sužoval jeho rodné Atény.

Jeden z praotcov európskej filozofie sa narodil v roku 427 pred Kristom na ostrove Aigína. Pochádzal z významného aristokratického rodu a medzi jeho vznešených predkov patrila aj posledný aténsky kráľ Kodros a zákonodarca Solón. Po stretnutí so Sokratom sa stal členom jeho družiny a rozhodol sa naplno venovať filozofii. Keď bol jeho učiteľ popravený, zanevrel na svoje rodné mesto aj politický systém, ktorý trestá smrťou lásku k múdrosti a precestoval celé východné Stredomorie, vrátane Egypta. Napokon sa na pozvanie syrakúzskeho vládcu Dionysia I. usadil na Sicílii. Keďže jeho vláda bola tyranská, názorovo sa s ním rozišiel a za trest bol predaný ako otrok do Sparty. Odtiaľ ho vykúpili priatelia a po návrate do vlasti si v posvätnom háji héra (hrdinu) Akadéma otvoril vlastnú filozofickú

školu.

Tu potom dvadsať rokov prednášal a popri tom napísal asi dvadsaťsedem dialógov, ktoré sa rozsahom približujú Biblii. Plodný a búrlivý život ukončila pokojná smrť v kruhu priateľov v roku 347 pred Kristom.

Ústava je písaná formou diskusie Sokrata so spoločníkmi počas hostiny na počesť bohyně Atény. Prináša nám komplexný program kreovania ideálneho štátneho zriadenia. Pritom tu podľa Platóna nejde o úplne nový ústavný model, ale vlastne o návrat k zriadeniu predkov, v ktorom vraj pred mnohými tisícročiami žili. Navrhuje v ňom, ako je všeobecne známe, vládu filozoficky vzdelaných *Vládco*v, ktorých ustanoveniu namiesto volieb predchádza dlhá odborná príprava vrátane vojenského výcviku. Nasleduje vojensko-asketická trieda Strážcov,

ktorí majú za úlohu ochranu slobody štátu pred vonkajším aj vnútorným nepriateľom a konečne trieda výrobcov, rozdelená do trinástich skupín podľa profesného princípu. To však nie je všetko. V ôsmej knihe svojho veľkolepého diela Filozof rozoberá formou dialógu medzi svojim učiteľom Sokratom a priateľmi Glaukónom a neskôr Adeimantom štyri hlavné formy zlých ústav - timokraciu (v ktorej sú politické práva odstupňované podľa veľkosti majetku), oligarchiu, demokraciu a tyranu. Počas výkladu o nich vyplýva, že všetky spolu súvisia a jedna prechádza do druhej, vždy horšej, podľa vyššie uvedeného poradia. Pre potreby tohto článku sa podrobnejšie budeme zaoberať demokraciou a demokratickým človekom.

Podľa Platóna je demokracia zavedená vždy pomocou násilného prevratu: *“Takto sa teda zavádza demokracia, či už pomocou zbraní, alebo keď protivníci zo strachu ujdú.”* (Platón, Ústava, s.336). Keď si pozrieme ako bol tento systém vlády všade na svete zavedený do praxe, musíme výrok považovať priam za prorocký! Táto zmena pritom nastáva z nenásytnej túžby jej iniciátorov po materiálnych výhodách a nie pre nejaké vznešené ideály. Potom pod pláštikom slobody a voľnosti vzniká akási inštitucionalizovaná anarchia, kde si každý môže robiť čo chce, pravda, ak tým neohrozuje vládnu režim. Demokracia miluje rozmanitosť a preferuje ju na úkor národnej a náboženskej jednoty, ako aj morálky. Táto nebezpečná zhovievavosť demokratickej ústavy prináša pohrdanie základnou zásadou popísanou v Platónovej ideálnej konštrukcii, a to že sa *“...vôbec nestará, čím sa zaoberal predtým ten, kto sa teraz venuje politickej činnosti...”* (tamtiež s. 338). Jeho jedinou devízou je zaliečavá schopnosť vlichotiť sa voličom. Tak vzniká demokratický človek (v zmysle politik), ktorého v skutočnosti zaujímajú iba posty a odmeny a neslúži ľudu, ale skrytým záujmom. Platón tu

na niekoľkých miestach jasne uvádza, že demokratický politik z oligarchie vychádza, ba že oligarchia je jeho tvorcom. Nemožno nájsť asi lepšiu charakteristiku súčasných pomerov na Slovensku. Demokratický človek je namyslený a *“...spupnosť nazýva dobrou výchovou, svojvoľnosť slobodou, nestriedmosť povznesenosťou a nehanebnosť mužnosťou.”* (tamtiež s. 342). Je hedonistom a miluje všetky pôžitky bez ohľadu na to, či sú dobré a zdravé, alebo odporné a neprirodzené. V jeho živote nevládne ani poriadok, ani disciplína. Ďalej Platón rečníckou otázkou konštatuje, že z demokracie vždy vzniká tyrania: *“Vzniká azda z oligarchie demokracia práve tak ako z demokracie tyrania?”* (tamtiež s. 343) Tento prerod pochádza z nenásytnej túžby ľudu po slobode (v skutočnosti svojvôli) a rovnosti (nie však v právach, ale v zmysle majetkovom) a práve táto túžba nakoniec demokraciu zabíja. Stačí len, aby ju zneužil správny demagóg, ktorý na seba strhne všetku moc pomocou lákavých sľubov a zhýralých odmien. Demokratický človek odmieta prirodzenú hierarchiu (v doslovnom preklade svätú vládu), preferuje rovnosťárstvo, aj keď *“davom”* v skutočnosti pohŕda. Vďaka tomu aj *“cudzí prisťahovalec sa stavia na roveň plnoprávnemu občanovi, plnoprávny občan prisťahovalcovi a cudzinec práve tak”* (tamtiež s. 345). Tento Platónov postreh je v kontexte pretrvávajúcej migračnej invázie skutočne nadčasový. Naopak, ani voliči si v demokracii nevážia svojich vládcov a Platón ich prirovnáva k deťom, ktoré odmietajú poslúchať rodičov či žiakom, ktorý prestanú rešpektovať svojho učiteľa. Takéto chápanie slobody ostro odsudzuje, keď doslova hovorí, že aj zvieratá sú slobodnejšie od takéhoto ponímania demokratických práv a slobôd. Filozof pesimisticky dodáva, že: *«... prílišná sloboda sa totiž mení na prílišné otroctvo tak u jednotlivca, ako aj v štáte»*. A ďalej: *“Je teda prirodzené, že tyrania*

nemôže vzniknúť z nijakej inej ústavy iba z demokracie, z najvyššej slobody (hypotetickej) vzniká podľa mňa najväčšie a najtvrdšie otroctvo.” (tamtiež s. 346). Toto zotročenie pripravujú demagógovia s dušou tyrana a Platón ich prirovnáva k hlienu a žlči v tele, preto sa: ...»musí mať pred nimi na pozore dobrý lekár i zákonodarca štátu... » (tamtiež s. 347). Keďže demagóg sa môže uplatniť len v demokracii a v nijakom inom režime, máme tak odpoveď na to, ako vzniká diktatúra. Filozof preto rozhodne odmieta demokratický experiment ako nebezpečný pre spoločnosť. Jednak rozmaznáva občanov takým spôsobom, že: «...nedbajú o zákony ani písané, ani nepísané...» (tamtiež s. 346), zároveň nie je imúnna voči moci bažným politikom a vždy im podľahne. Demokratický človek, politik alebo volič, žije či zneužíva faktický stav bezvládia, ktorý nastane všade tam, kde sa ústava neviaže na žiadnu ideológiu, systém viery, či dejinnú skúsenosť. Platónom popísaná realita demokracie je teda vysoko aktuálna tak dnes, ako aj pred

2500 rokmi. Ak teda demokratický experiment zlyhal so všetkými smutnými dôsledkami už vtedy, je naozaj múdre ho udržiavať pri živote aj v našom tisícročí? Alebo bude musieť prísť ďalšia doba temna a budú musieť povstať noví tyrani zrodení z pôrodných bolestí slobody, rovnosti a stupidity, aby sme sa konečne poučili? Je preto viac než nevyhnutné znova sa zaoberať starými autormi a ich receptami na večné traumy spoločnosti, ktoré žiaľ ležia v prachu už stovky, ba tisíce rokov. Prežitie pacienta totiž vždy závisí od dostatočne rýchleho poskytnutia účinnej pomoci.

Mgr. Miroslav Kuna

Zdroje:

PLATÓN. Ústava. Bratislava: Nakladateľstvo Pravda, 1980

ZAMAROVSKÝ, Vojtech. Grécky zázrak. Bratislava: Perfekt, 2002

ZIMMER, Robert. Príbeh filozofie, kľúč ku klasickým dielam. Bratislava: Slovart, 2005

MOSES, I. Finley, Antická a moderná demokracia. Bratislava: Kalligram, 2014

POLITIKA BEZ POLITICKÝCH STRÁN

I. samoorganizácia - boj proti štátu

V jednom z minulých čísiel Reconquisty som písal o tom, čo chceme dosiahnuť. Čo v našom ponímaní znamená slovo revolúcia. Čo by mal človek pochopiť, aby prešiel vnútorným prerodom, tzv. duševnou revolúciou. Všetci vieme, že nezmeníme nič ak nezačneme zmenu práve u seba. Teraz sa zamyslím nad tým, čo ďalej robiť, ak už v sebe človek *duševnú revolúciu* vybojoval, pochopil všetko čo treba, aby vykonal zmenu i vo vonkajšom svete, v spoločnosti, v štáte a nakoniec i vo svete.

V prvom rade treba identifikovať náš konečný cieľ. Tým cieľom nie je nič iné, ako sociálne spravodlivá spoločnosť postavená na tradičných európskych hodnotách. Myslím si, že súčasné politické zriadenie je nielen jej opakom, ale čo je horšie, napomáha rozkladu tradičných hodnôt a rodiny. Všetci vieme, že súčasné štáty sú ovládané nadnárodnými vlastníkmi kapitálu, ktorí korumpujú politikov a využívajú svoje nekonečné finančné možnosti na ovládanie politiky. Aby mohli ďalej bohatnúť, ovládnutie politikov a vlád je logickým krokom. Pretože bábkovi politici platení nadnárodným kapitálom sú legálnym prostriedkom k vytváraniu legislatívy priamo šitej na rozkrádanie národného majetku a vykorisťovanie ľudí i prírody. Medzinárodný kapitál využíva

politikov, vlády a parlamenty, teda orgány štátnej moci, ako zbraň proti občanom štátu. Jedinou ustanovizňou, ktorá by dokázala zabrániť oligarchom v ich vláde, je štát. Realitou je však pravý opak. Štát oligarchom napomáha a pripravuje im pole na bezbrehé okrádanie a vykorisťovanie. Preto našim prvoradým *nepriateľom* je v súčasnosti štát. Je to smutné, pretože štát má slúžiť národu ako ochrana pred vonkajším nepriateľom, štát má byť zárukou vymožitelnosti práva, sociálnej starostlivosti, spravodlivého prerozdelenia bohatstva a garantom dobrého vzdelania a výchovy ďalších generácií. Toto všetko súčasný štát zavrhol a namiesto toho aby slúžil národu, národ začal iba zneužívať, aby sa zavdával medzinárodnému kapitálu.

Určite nespochybňujem úlohu štátu. Myslím, že národ dokáže prežiť jedine vtedy, ak má svoj silný samostatný štát. Momentálne ho však ovládajú nepriatelia národa a preto nemáme inú možnosť, než proti takémuto štátu bojovať. Ale ako bojovať proti štátu? Stretávame sa často s názorom, že sa dá založiť politická strana, ktorá sa bude zúčastňovať volieb a tak sa dostane k podielu na moci. Omyl, to je slepá ulička, pretože každý totalitný štát má účinné mechanizmy na to, aby postup *protisystémovej* strany spomalil, zastavil, a nakoniec pretvoril k obrazu svojmu. V slovenskej politike sme boli toho viac krát svedkami. Ovládnutie štátu silou, je dnes utópiou, ďalšia slepá ulička. Ale čo takto skúsiť niečo úplne nové? Čo tak vytvoriť systém vo vnútri Systému? Systém, ktorý by ho oslabil, porazil a neskôr nahradil? Nie som anarchista, ale i od nepriateľov sa dajú odpozorovať pozitívne myšlienky, či metódy. A v anarchizme možno nájsť skvelú myšlienku – *samoorganizáciu*.

Keď občania bez dohľadu štátu vytvoria komunitu, ktorú budú *samoorganizovať* sami občania. Teda vytvoria si svoj vlastný systém, štát v štáte, na ktorý ruka oficiálneho štátu nebude mať dosah a i keď sa bude snažiť ho mať, dostane po prstoch. Tu treba poukázať na hlavný problém *samoorganizácie*. Väčšina ľudí vôbec necíti zodpovednosť za svoje okolie, obec, ani komunitu. Čakajú, že problémy spoločnosti vyrieši niekto iný. Väčšinou čakajú na politikov, či štát. Nie, na to zabudnite! Problémy za vás nik nevyrieši, problémy musí riešiť každý sám. Najlepšie v súčinnosti s ostatnými. Ale na začiatku sme si písali, že tento „návod, ako bojovať so štátom“ je pre tých, ktorí už precitli, prešli duševnou revolúciou. Teda vám, ktorí už viete čo chcete robiť, no zatiaľ ešte nevíete ako. Staňte sa politikmi! Ale nie vstupom do politickej strany. Stačí, ak sa začnete zaujímať o veci verejné a začnete

problémy okolo seba i riešiť. Pretože riešenie problémov je hlavným významom politiky. Súčasní *Politici* si vystačia aj s upozorňovaním na ne. Každý občan štátu by sa mal stať politikom.

Aby sme pochopili, čo to *samoorganizácia* je, uveďme si pár jednoduchých príkladov. Predstavme si malú slovenskú obec na ľubovoľnom mieste, s neznámym počtom obyvateľov. V obci žije človek *nášho* typu, ktorý prešiel duševnou revolúciou a chápe svoj význam a zodpovednosť za svoje okolie. Hnevá ho, že v obci je neporiadok a po uliciach sa povalujú odpady. Nie je mu to jedno a vie, že nikto iný sa nepostará o to, aby smeti zmizli. Osloví preto pár svojich susedov a vyzbierajú odpady na svojej ulici a v blízkom okolí. Toto inšpiruje druhého človeka podobného typu a spraví na svojej ulici to isté. Veď chvíľu času nikoho nezabije. Takto sa podarilo *samoorganizáciou* odstrániť verejný problém. Ten istý človek podobnou formou vyrieši ďalšie problémy v obci a naviaže na seba viacero podobne zmýšľajúcich dobrovoľníkov. Neskôr sa v komunálnych voľbách uchádza o hlas voličov a dostane ho, pretože ľudia vedia, že tento človek reálne rieši problémy a má záujem pracovať pre ľudí. Zvolia ho za starostu. Tým ale jeho práca nekončí. Podporuje ho tá istá komunita, ktorú vytvoril pri riešení problémov a vytvára projekty prospešné pre celú komunitu. V obci je nedostatok bývania. Preto náš aktívny starosta zrealizuje projekt stavby bytoviek, ktoré občanom obce prenajme za minimálny nájom. Na stavbe týchto bytoviek samozrejme môžu pracovať a pomáhať stavbári z obce. Možno to znie naivne a vysvetľovaním tak jednoduchej záležitosti strácam čas. Ide mi o pointu. Chcem len poukázať na to, že ak človek chce a má záujem, dá sa všetko.

Podobné príklady *samoorganizácie* možno badať i v minulosti. Napríklad stredoveké

cechy. Ak ste boli členom cechu, ostatní členovia vás podporovali, dodávali zákazky, tovar, prípadne vám cech poskytol pôžičku. Naozaj veľké veci sa dejú, ak sa ľudia dajú dokopy a vytvoria komunitu, kde jeden člen komunity podporuje druhého člena, komunita podporuje jednotlivca a jednotlivec komunitu. No a vytvorením takejto komunity vytvárate spomínaný štát v štáte. Nepotrebuje podporu štátu, môžete sa spoľahnúť na pomoc komunity. A ak sa podarí založiť takúto komunitu a čo najviac zamedziť vplyvu štátu, komunita začne silnieť a štát slabnúť, cítiť sa ohrozeným a robiť chyby.

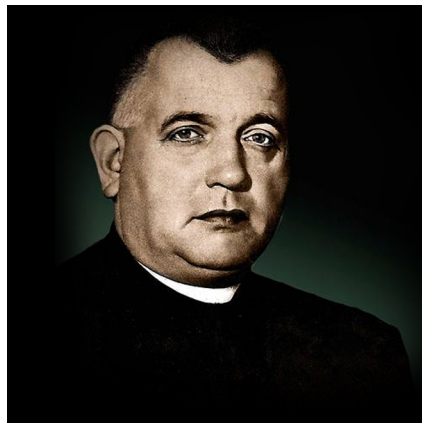
A aký má štát dosah na občana? Hlavne prostredníctvom daní. Občan kúpi - zaplatí štátu. Občan zarobí peniaze v zamestnaní - zaplatí štátu. Živnostník dá výplatu zamestnancovi - zaplatí štátu. Predstavte si situáciu, že by v konkrétnej komunite existovali dodávatelia potravín, ktorí by dodávali potraviny iba v rámci komunity. A ľudia z komunity by kupovali tieto potraviny (a teraz pozor) bez dokladu! Áno, štát by to oslabilo tým, že by sme mu neodvádzali peniaze formou rôznych daní. Samozrejme, treba potom vyriešiť sociálnu starostlivosť komunity. Tá klasická sociálna starostlivosť by totiž mala byť hrazená z daní, ktoré odvádzame štátu. Všetci ale

vieme kam smerujú naše dane. Sociálna starostlivosť sa dá vyriešiť fondom (ktorý by nahradil tzv. Sociálnu poisťovňu), do ktorého by prispieval každý člen komunity. Vytvoril by sa tak vlastne paralelný systém, ktorý bežne používa štát, akurát by bol finančne pod kontrolou komunity a nedochádzalo by k parazitovaniu štátom, teda nadnárodného kapitálu. Občania – komunita by si dokonca mohli založiť vlastnú banku, či používať vlastnú komunitnú menu a tým pádom by sa úplne odpojili od štátu. No a teraz si predstavte situáciu, že takýchto komunít by boli u nás stovky a navzájom by spolupracovali a podporovali sa. Dosah parlamentu so svojou legislatívou na takúto komunitu by značne zoslabol. Tým by vznikol súčasnému prehnitému štátu silný konkurent.

Ako to celé zhrnúť? Všetko skutočné a trvácne stojí na pevných základoch. Najprv preto treba získať vplyv v regiónoch, v samotných komunitách. A v týchto komunitách budovať taký systém, ktorý si predstavujeme a vytvárať tak štát v štáte, systém uprostred systému. Pretože my nechceme ničieť, naše srdcia a duše prahnú po vytváraní hodnôt a nie po ich deštrukcii.

Jakub Hromoslav Škrabák

jakub.skrabak@reconquista.sk

„NIKTO ASI NEBUDE PREKVAPENÝ, KEĎ VYHLÁSIM, ŽE BUDÚCI NÁŠ ŽIVOT NEBUDE SA ZAKLADAŤ NA POLITICKÝCH STRANÁCH, ALE NA PRACOVITÝCH, TVORIVÝCH STAVOCH. POLITICKÉ STRANY SVOJU ÚLOHU UŽ DOHRALI, DĎAŽNÉ SÚ POKUSY ZACHRÁNIŤ ICH ROZLIČNÝM PRESKUPOVANÍM.“

Škrabák

www.reconquista.sk

NÁŠ JE TEN KUS ZEME...

Život Matúša Černáka

Utorok 5.7.1955 bol pre obyvateľov Mníchova normálny pracovný deň. Bol ním aj pre tých, ktorých osud zaviedol na poštu na Agnesstrasse. Nemohli tušiť, že sa v ten deň dočkajú nemilého prekvapenia. Krátko pred treťou hodinou poobede, vošiel do budovy muž v stredných rokoch. Pristúpil k poštovej priehradke, aby si vyzdvihol balík. Vzal ho a rovno na pošte ho otváral. Náhle zahrmel ohlušujúci výbuch. Keď sa šokovaní návštevníci pošty spamätali, videli na podlahe ležať v mláke krvi tri nevládne telá. Okrem muža, ktorému pod rukami explodovala bomba nasražená v balíku, to boli dve náhodné obete. Tým mužom bol Matúš Černák, významný predstaviteľ slovenského exilu. Kto to bol, že pri snahe o jeho odstránenie sa boľševická ŠTB, ktorá ako sa neskôr ukázalo stála za týmto atentátom, neváhala použiť tak drastickú metódu?

Narodil sa 23. augusta 1903 v Malej Vieske (dnes súčasť Turčianskych Teplíc) v národne uvedomelej rodine. Jeho otec bol mlynárom a aj v najťažších rokoch zostrenej maďarizácie horlivým Slovákom. Predplácal si národnú tlač, v jeho dome sa schádzali významní slovenskí predstavitelia. Okrem iných aj osobnosti ako Vajanský, Dula, Kmeť, či Škultéty. Mladého Matúša toto národné rodinné prostredie ovplyvnilo a rozhodujúcou mierou sa podpísalo na jeho životnej ceste.

Po skončení základnej školy v rodisku

pokračoval v štúdiu na piaristickom gymnáziu v Prievidzi, ktoré navštevoval v rokoch 1913 až 1917. V štúdiu neskôr pokračoval na evanjelickom gymnáziu v Kežmarku, kde študoval dva roky. Po skončení vojny dokončil stredoškolské štúdium na gymnáziu v Banskej Bystrici, kde v roku 1922 maturoval. V štúdiu pokračoval na univerzite v Lipsku a neskôr v Prahe, kde v roku 1928 promuje ako profesor dejepisu, filozofie a zemepisu.

Už ako študent sa zapojil do národnej činnosti Matice slovenskej a úzko spolu-

pracoval s jej vtedajším správcom Jozefom Škultéty. V tejto činnosti pokračoval aj po skončení štúdia, keď získal miesto profesora na reálnom gymnáziu v Bratislave. Tam okrem krátkej trnavskej anabázy pôsobil do roku 1938. Ako uvedomelý profesor upevňoval národné uvedomenie u mládeže v dovtedy národne vlačnej Bratislave. Jeho byt bol miestom stretnutí s Bratislavčanmi, ktorých oslovila národná myšlienka. V tomto období prispieval do tlače a intenzívne sa venoval práci v MO MS. Ako sa sám vyjadril v liste Andrejovi Mrázovi, bol prácou pre Maticu úplne zavalený.

V jeho aktivitách mu bola významnou oporou jeho manželka Jolana Mária Hermína Nemetzová, s ktorou sa oženil v roku 1931 v Kremnici. z ich manželstva vzišiel ich jediný syn Boris.

Do povedomia sa Matúš Černák dostal svojím prejavom na matičnej slávnosti, ktorá sa konala v roku 1937 v budove SND. Napriek

tomu, že jeho prejav bol stručný, dostalo sa mu búrlivého potlesku. „*Náš je ten kus zeme pod Tatrami, nám z nej patrí výnos celý.*“ V nasledujúcich rokoch sa táto veta stala heslom slovenskej autonomistickej orientovanej mládeže. Študenti si ju vpisovali do učebníc, ako heslo sa objavovala na múroch a zaznievala na autonomistických zhromaždeniach.

Konštantín Čulen, ktorý sa tohto stretnutia zúčastnil spomínal, že: „Divadlo vybuchlo v taký búrlivý a dlhý potlesk, aký tu vari ešte nebol. Tlieskala mladá slovenská.“

Okrem kultúrny - osvetovej činnosti v Matici slovenskej sa Matúš Černák angažoval aj v politike. Najprv na miestnej úrovni, kedy sa ako nestraník s podporou a dôverou HSĽS a SNS stal členom bratislavského miestneho zastupiteľstva. Ako významný predstaviteľ autonomistického hnutia sa čoskoro stal cieľom nenávisťi centralisticky orientovanej tlače.

Jeho hviezdny čas nastal v búrlivom roku 1938. Už svojim vekom sa zaradil medzi mladších a radikálnejších členov autonomistického hnutia. Naďalej však ostal bez straníckej príslušnosti. Ako nestraník sa spolu s Imrichom Kružliakom stal 24.9.1938 ministrom Surového vlády. Bol odhodlaný využiť svoj post na doriešenie slovenskej otázky. Podľa spomienok Konštantína Čulena bol veľmi kritický k prezidentovi Benešovi. Podľa jeho spomienok mu v jednom rozhovore povedal: „*Vý chcete ísť do vojny? S kým? S rozbitým a nespokojným národom?*“ Zaskočený Beneš v rozpakoch odpovedal: „Robili sa chyby.“

„*Nie, pán prezident, chyby sa sami nerobili.*“ - pokračoval Černák v studenej sprache - „*Vý ste robili chyby. Do vojny môže ísť len národ za štát oduševnený s vysokým stupňom nacionalizmu. A čo ste robili 20 rokov vy? Ubíjali ste slovenský nacionalizmus. Tu je jediné východisko. Odovzdať výkonnú moc na Slovensku do slovenských rúk.*“

Svoj postoj potvrdil v liste Jozefovi Škultétymu, kde okrem iného písal: „*Vás nesklátilo násilie, nás nesmú ani trochu pomýliť lesklé kreslá.*“ Odpoveďou mu bolo uznesenie MS, v ktorom ho zaviazala vymôcť v Prahe autonómiu Slovenska. V duchu tohto poverenia vyhl'adal 3.10.1938 prezidenta Beneša s tým, že pokiaľ do 24 hodín neprejde výkonná moc na Slovensku do slovenských rúk, podá demisiu a opustí Prahu. „*Je to azda ultimátum?*“ - reagoval vtedy podráždene Beneš. Černáka to však nevyviedlo z miery a odpovedal krátko a jasne: „Áno, je to ultimátum.“

Druhý deň oznámil premiérovi Syrovému, že lehota ultimáta vypršala. Na vytáčanie, že túto otázku treba riešiť na širšom základe, zareagoval Černák okamžitou demisiou a opustením Prahy. Vrátil sa na Slovensko práve včas, aby sa zapojil do zápasu o uskutočnenie programu úplnej národnej emancipácie Slovákov. Už v tom čase sa zasadzoval o vyhlásenie samostatného slovenského štátu bez ohľadu na názor Prahy. Nakoniec sa však presadila koncepcia autonómie, ktorá bola vyhlásená 6.10.1938 v Žiline.

Matúš Černák sa následne stáva ministrom školstva a národnej osvety v autonómnej vláde. Túto funkciu zastával pomerne krátko. V januári ho vo funkcii nahradil Jozef Sivák. Táto výmena bola prejavom ústretovosti voči pražskej vláde, pretože Černák v tom období jednoznačne pracoval v prospech úplného osamostatnenia sa Slovenska.

Po odvolaní naďalej pokračoval v práci ako predseda Hlinkovej mládeže a poslanec. Počas tzv. *Homolovho puču* bol zaistený v Modrom Kameni a odvečený do väzenia v brnenskom Špilbergu. Nepobudol tam však dlho. Na zákrok Karola Sídora, v tom čase podpredsedu československej vlády, bol prepustený. Po vyhlásení slovenskej štátnosti 14.3.1939, prijal miesto veľvyslanca v Nemecku, čo bol vzhľadom na vtedajšiu zahranično-politickú situáciu dôležitý post. Zastával ho do leta 1944. Počas svojej diplomatickej misie v Berlíne neochvejne obhajoval slovenské záujmy. Tušiac výsledok vojny nadviazal styky s predstaviteľmi politickej opozície. Táto skutočnosť mu pomohla počas rokov exilu.

Miesta vyslanca sa vzdal kvôli chorobe, ale do povojnového Československa sa vrátil

nechcel. Po zajatí americkou armádou bol však vydaný a ocitol sa pred retribučným súdnictvom. Pred národným súdom sa ocitol 10.7.1947. Aj keď sa nepodarilo dokázať ani jedno z obvinení proti nemu vznesených, bol odsúdený na tri roky väzenia. Nakoľko si vymeraný trest odsedel vo vyšetrovacej väzbe, ešte v roku 1947 ho prepustili na slobodu.

Tým sa však jeho ťažkosti neskončili. ŠTB mu nehodlala dať pokoj a po prevrate vo februári 1948, sa ho hrubým vydieraním snažili donútiť k spolupráci. Ako správny diplomat si vymohol dva týždne na rozmyslenie. Odklad, čo si vybojoval, využil na útek z čoraz viac zbolševizovanej republiky. Usadil sa v Mníchove a hneď sa zapojil do činnosti slovenského exilu. Jeho kontakty z čias diplomatického pôsobenia mu prišli nesmierne vhod. Dokázal zabezpečiť pre slovenské exilové organizácie toľko potrebné financie. Ich konečný cieľ bol jasný - obnovenie slovenskej štátnosti.

V tomto úsilí bol Matúš Černák nesmierne cenným spojencom. Niet divu. Medzi jeho osobných známych patrí i prvý spolkový kancelár Konrád Adenauer, jeho blízky spolupracovník Globke, či neskorší spolkový kancelár Kurt Kiesinger. Veľmi vhod prišli aj jeho diplomatické schopnosti a skúsenosti.

Jeho aktivity veľkého rozsahu nemohli uniknúť pozornosti komunistickej ŠTB. Tá bedlivo sledovala činnosť slovenského exilu a Matúša Černáka považovala za najnebezpečnejšieho z jeho predstaviteľov. Preto siahla po drastickom prostriedku jeho likvidácie. Výbuch na mníchovskej pošte neukončil len jeho život, ale podstatne sťažil aj situáciu slovenského exilu. Strata jeho kontaktov bola osudová. Rovnako deštruktívne pôsobil aj strach. Slovenský exil si uvedomil, že ich nepriatelia neváhajú siahnuť k tým najbrutálnejším praktikám v úsilí o ich umlčanie.

Pohreb Matúša Černáka 12.júla 1955 na mníchovskom cintoríne Waldfriedhof postili svojou prítomnosťou nielen predstavitelia slovenských exilových organizácií, ale aj predstavitelia nemeckej spolkovej vlády na čele s Konrádom Adenaurom. V roku 1991 boli jeho ostatky spopolnené a urna odovzdaná synovi Borisovi, ktorý ju uložil vedľa hrobu svojej matky v bratislavskom Lamači.

Aký ortiel pre Matúša Černáka vyniesť? Mnohí by sa na jeho činnosť dívajú ako na oportunizmus, hlavne s ohľadom na jeho kontakty s opozíciou v období Tretej ríše. Treba mať však na pamäti, že tak konal s ohľadom na vývoj vojny a jeho aktivity boli motivované snahou o udržanie a neskôr obnovenie slovenskej štátnosti. To by bez kontaktov na medzinárodnej úrovni a podpory slobodného sveta nebolo možné. Násilná smrť rukou vraha najatého ŠTB tiež potvrdzuje jeho význam ako predstaviteľa slovenského povojnového exilu. Preto je škoda, že sa na neho zabudlo a nedostáva sa mu pozornosti, ktorú by si rozhodne zaslužil.

Roman Škorňa

roman.skorna@reconquista.sk

Zdroje:

<https://priezor.com/rubriky/45-t12/712-matus-cernak-boj-skoncil-bez-vydychnutia>

Maruniak, Peter. 1999. *Prof. Matúš Černák*. Žilina : Kabinet výskumu dejín slovenského exilu Matica slovenskej, 1999. 96 s. ISBN 80-7090-517-4.

Bobák J.: Slovenská republika (1939 – 1945), Matica slovenská, Bratislava, 2000

Vysvetlivky:

Homolov puč - Ozbrojená akcia pražskej vlády v dňoch 9 - 10. marca 1939, namierená proti predstaviteľom autonómnej slovenskej vlády, politického a spoločenského života, s cieľom zvrátiť smerovanie Slovenska a Slovákov k získaniu štátnej suverenity.

ČO ZNAMENÁ POTÁPANIE?

Rozhovor s Délskym potápačom - 2. časť

Na Slovensku medzi konzervatívcami výrazne rezonuje „proputinovský element“, čo 28 rokov po páde železnej opony už ťažko možno považovať za akési dedičstvo z minulosti.

Opäť, čo se všechno vejde do označení „konzervativci“? Nominálni konzervativci z KDH? Stalinisté z KSS? Konzervatismus je odvozen od slova conservare (uchovávať). Pod uchovávaním si lze predstaviť téměř cokoli.

Fascinace všudypřítomným Putinem je jedním z dalších znaků nákazy americko-unijní propagandou. Znamená snad, že kdyby Putin zítra zemřel, že se zhroutí Rusko a namísto v tancích do Moskvy přijedou Američané v Humveech, třímající šekové knížky? Jistě že ne. Ztotožňovat chod velmoci pouze s jedním člověkem je trestuhodná simplifikace. Možná právě proto je tato taktika ve vazalských státech USA tak populární. Zhltnout „happy meal“ a hlavně se nezabývat nedávnou minulostí. Neexistující zbraně hromadného ničení v

Iráku? - Asad vraždí civilní obyvatelstvo chlórem a sarinem! Uznání nezávislosti Kosova? - Anexe Krymu! Obamův štáb v prezidentských volbách 2012 využili data uživatelů Facebooku? - Trumpův volební štáb ukradl data 50 milionů uživatelů Facebooku! Starbucks řeší, jestli jsou jejich kelímky na podřadnou kávu „gay friendly“? - Saúdská Arábie (věrný to spojenec USA) prochází velkou náboženskou reformou, ženy konečně mohou usednout za volant! Ozářený Litviněnko, otrávený Skripal - proč je oblíbenou destinací dvojítych agentů zrovna Velká Británie a proč tam a ne jinde v Evropě umírají? A tak dále.

Nakonec k dědictví minulosti - stačí se jen podívat, jakým vývojem prošlo Západní Německo za 40 let okupace americkou a britskou armádou a NDR, střední a východní Evropa okupovaná Sovětskou armádou. Západ Německa materiálně bohatý, duchovně pustý a s miliony Turků. Východ relativně chudý, zato stále německý. Ba co víc, pruský! To stejné platí i pro Českou republiku, Polsko, Slovensko a Maďarsko.

Neomlouvám excesy sovětské armády v letech 1953 ve Východním Německu, 1956 v Maďarsku a 1968 v Československu. Když se ale zamyslím jen nad obchodem s drogami, organizovaným Turkey, Araby v prostoru bývalého Západního Německa, tak si říkám, že skóre obětí je minimálně vyrovnané.

V tejto súvislosti je pojem konzervatívce vhodný použiť z toho dôvodu, že Putin/Rusko je pre mnohých pamätníkov minulého režimu opäť aktuálnym východiskom (aby som vylúčil nedorozumenie, Rusko je všeobecne na Slovensku vnímané možno vďaka tradičnému kultu osobnosti ako synonymum Putina).

Používate floskule - napr. co je to podle vás „tradiční kult osobnosti“ (na Slovensku) - navíc opět a stále kladete rovnítko mezi Sovětský svaz a Rusko a personifikujete Ruskou federaci s Putinem. Podívejte se na „druhou stranu“. Spojené státy nejsou jen Trump - jak je možno vidět na vnitropolitických mocenských bojích, které nebyly dříve (za Obamy, Bushe ml. atd.) tak medializovány.

Nemyslím si, že Rusko je inspirací pouze pro „pamětníky minulého režimu“, ale i pro část střední a mladé generace. Rusko totiž opět prokázalo nebývalou schopnost obrození. Kdo by v roce 1999, posledním roce působení Borise Jelcina, očekával, že se země pozvedne na dnešní úroveň (odvrácením demografické krize devadesátých let, zastavením „divoké privatizace“ a vyhnáním převážně židovských oligarchů z Ruska, reorganizací a přezbrojením armády i bezpečnostních složek atd.).

Symbolickým zlomem, kdy Rusko oznámilo konec „doby Borise Jelcina“ (kdy se Rusko pasivně přizpůsobovalo americkým zájmům), byl projev Vladimíra Putina na Mnichovské bezpečnostní konferenci v roce

2007. Putin zde nepředstavil žádný agresivní program, pouze konstatoval oddělení Ruska od „západních zájmů“ a oznámil, že Rusko si bude definovat své národní zájmy samo. Navíc jeho projev zazněl až po dvojím rozšíření NATO na východ, bombardování Jugoslávie, faktickém odtržení Kosova, po intervencích v Afghánistánu a Iráku, po barevných revolucích v Gruzii, na Ukrajině a Kyrgyzstánu. Není to slušně řečeno, ironie, že USA a NATO obviňují Rusko z „anexe“ Krymu a intervence v Sýrii?

Slováci zrejme v sebe majú istý dedičný sklon podľahnúť silnej osobnosti. V minulosti to boli Štúr, Hlinka, Tiso, Dubček, alebo Mečiar s Ficom. Putin silnou osobnosťou nesporne je, preto uvažujem v týchto intenciách.

Slováci i Rusové majú šťastí. Být veden silnou osobností, která se dostala k moci celonárodním konsensem není citové podlehnutí, ale rozum. U nás byly jedinými „silnými osobnostmi“ Masaryk a Havel. Nic jiného si náš národ pánů Broučků a vojínů Švejků zřejmě nepřeje.

Navyše mnohým Slovákom je sympatický aj vďaka reminiscenciám myšlienky slovanskej vzájomnosti.

Mám pocit, že údajná „slovanská vzájemnost“ je jen zbožné přání (nejen) Slováků, které nemá žádné opodstatnění. Co spojuje např. Bulhary a Slováky, Poláky a Čechy? Nic. Stejně tak nic nespojuje Němce a Vlámky, Italy a Řeky. Evropa je rozbita na tisíce kousků.

S touto filozofiou veľmi úspešne operujú (a radi používajú personifikácie Putina s Ruskom) rôzne tematické skupiny na sociálnych sieťach, niekoľko občianskych združení, ale aj niektoré politické strany. Iróniou je, že takéto zjednodušovanie sa

uchytilo aj napriek skutočnosti, že Putin nepatrí k tribúnom myšlienky slovanskej vzájomnosti. Toto myslím dostatočne vysvetľuje, prečo som zvolil formuláciu, ktorá podľa mňa nie je správna, ale posunula diskusiu správnym smerom.

Tematické skupinky na sociálnych sítich a občanská združenie majú z dlhodobého hľadiska nulový vliv. Jejich personifikácie Putina s Ruskom je stejně zavádějící, jako prakticky stejná personifikace ze strany jeho nepřátel. Navíc panslovanská myšlenka nefungovala ani v době svého vzniku, natož dnes.

Presne tak. Ľudia s odstupom času nadobúdajú pocity, že mali vtedy viac „istôt“, ktoré im demokracia dokáže len sľubovať.

Co je špatného na jistotách? A ano, demokracie jen slibuje a namísto (v minulosti poskytovaných novomanželských půjček a dostupného bydlení) lidem nabízí nahrazení původního obyvatelstva neevropskými ekonomickými migranty, pochody deviantů a exekutorský teror. Těžko pak zazlívát lidem sentimentální vzpomínky na doby, kdy sice nebyly banány, ale zato rodiče neměli strach, že jim jejich dcery budou prznit černoši, nebo znásilňovat muslimské gangy.

Druhú veľkú skupinu „rusofilov“ (na Slovensku populárny výraz pre kohokoľvek, kto o Rusku vysloví niečo pozitívne) tvoria mladí ľudia znechutení liberálnym kapitalizmom protežovaným defacto väčšinou súčasného politického spektra. Títo viac či menej koketujú s myšlienkami nacionalizmu/vlastenectva s prvkami tradičného komunizmu stalinského typu.

S komunizmem „stalinského typu“ koketuje len veľmi malá časť levicov a komunistický

orientované mládeže. Stalin totiž poněkud krvavě „odžidoval“ internacionální bolševismus a symbolicky ho transformoval cepínem do národního komunismu. A to se dnes nenosí. Za Trockého by se nikdy „Velká vlastenecká válka“ za „Matku Rus“ nevedla. Bývalí trockisté během času metamorfovali do „neokonzervativců“ a v boji proti nenáviděnému Rusku dnes používají falešný antikomunismus (který si dnešní mládež plete s nacionalismem).

Toto antikomunistické (ve skutečnosti protiruské a protievropské) štvání působí tragikomicky, když si člověk uvědomí, co Britové všechno spáchali za dob Britského impéria (hladomory v Irsku a Indii, bombardování Drážďan, Hamburku a dalších německých měst, první koncentrační tábory pro Búry v Jižní Africe atd.), nebo Američané (Vietnam, Irák, bývalá Jugoslávie, excesy v Jižní Americe atd.).

Armáda placených papoušků v Čechách i na Slovensku opakuje lži o anexi Krymu (zatímco mlčí o Kosovu), o používání chemických zbraní v Sýrii (zatím co munice s ochuzeným uranem v Iráku a bývalé Jugoslávii byla zřejmě v pořádku), o vměšování do politiky (série barevných revolucí a tzv. Arabské jaro bylo podle nich zřejmě spontánní reakcí lidu) atd.

Jen zdůrazňuji - z mé strany jde o konstatování faktů, které nemá za cíl omlouvat skutečné Stalinovy excesy, jako např. Katyň nebo hladomor na Ukrajině.

O hodnovernosti obrovského aparátu profesionálních propagandistů už dnes nepochybuje len málokto. Orwell bol prorokom svojej doby: „Hovorit pravdu, v čase všeobecného klamu, je revolučný čin.“ Ale aby som sa vrátil k pôvodnej otázke, nemyslí si, že je predsa len v mediálnom priestore dostatok priestoru pre „alternatívne myšlienky“, len ho nevieme naplno využiť?

Otázkou je, čím myslíš „mediální prostor“. Pokud „oficiální“ mediální prostor (tisk, televize, rozhlas), tak ten je před „alternativními myšlenkami“ hermeticky uzavřen. Masmédia slouží k vytváření iluze svobody (názoru, rozhodnutí...), kdy ze škály 0 až 100% vyberou deset procent okolo prostředních 50 a to pak vydávají za „svobodu volby“. Vše ostatní mimo tuto výše je zlo, extrém a samozřejmě plynové komory. Jak uvedl náš nový spolupracovník ve své brilantní úvaze „Negativní sebedefinice – záchranný kruh systému“:

„Všichni systémoví aktivisté pracují s manuálem nazvaným Strach. Dělalí přesně to, z čeho horlivě obviňují všechny okolo sebe. Šíří xenofobii. Strach z toho neznámého, co by mohlo teoreticky vést k nahrazení nefunkčních prvků současného společenského uspořádání a národního ukotvení. Strach, který má především přesvědčit lidi, že nic lepšího neexistuje a nemůže existovat. Absence životního ideálu a nízké sebevědomí nutí systém k programovému šíření skepse, nedůvěry a obav z toho, aby nám někdo nevzal aspoň to, co máme. Nevíra a důvěra ve stávající, ale rovnice jiné = horší je tmelem, který drží moc a lid v nesouladném slepení.“

Tato všeobecně využívaná praxe negativního sebevymezení je v podstatě vymyšlena velmi chytré, protože od nás (a hlavně od nich) nic nechce a nevzbuzuje přílišná očekávání, a své moderátory a vykonavatele nezavazuje k ničemu jinému, než soustavně prokazovat, že někde je něco ještě horšího. Což je ideální pozice pro lidi, kteří si nikdy nemysleli, že by měli ve společnosti něco skutečně zlepšovat, a v podstatě nemají co nabídnout. Tento kupodivu obecně přijímaný zápečnický alibismus vychází typologicky z druhu myšlení ventilovaného ve větech typu: „Demokracie je špatná, ale nic lepšího člověk nevymyslel.“ A je to. A kdyby už

někdo nákrásně vymyslel, tak mu to rozbombardujeme a svedeme to pak na něj. A jede se dál. Skutečností je, že lidé, pro které je systém z jejich ekonomických a mocenských pozic uživatelsky komfortní, vyvinou veškerou sílu svého vlivu, aby nikdo nic lepšího vymyslel (a především pak realizovat) nejen nemohl, ale přímo nesměl – a ideálně aby taková myšlenka nikomu ani „nestrášila“ v hlavě.

Pokud tedy má někdo zájem šířit „alternativní myšlenky“ měl by se především radikálně rozejít s tímto „oficiálním“ mediálním prostředím a snažit se vytvářet mediální prostředí vlastní. Což neznamená spoléhat jen na blogy a sociální sítě. Tištěné knihy a časopisy, mluvené slovo (audio knihy, podcasty) nebo obnovení dřívější „zinové“ subkultury. Možností je (např. oproti devadesátým letům) víc než hodně.

Aktuální incident, kedy trojkoalícia(USA/ Francúzsko/Velká Británia) bez mandátu OSN vojensky zaútočila na ciele v Sýrii, možno považovať za nebezpečný precedens. Vážne pochybnosti možno vysloviť v istých súvislostiach aj na margo Turecka a Izraela, ktoré síce pre tento krát neboli hlavnými protagonistami, ale v regióne dlhodobo „zaručujú“ stabilitu, mier a demokraciu a to hlavne tým, že pri každej príležitosti testujú svoj arzenál. Existuje pre Sýriu reálne mierové riešenie konfliktu?

Nejde o žádný „incident“, ale o agresii USA a jeho vazalů (Francie, Velká Británie) chatrně zdůvodněnou údajným chemickým útokem v Dúmě. Který byl psychologicky ještě chatrněji „předpřipraven“ Brity a mytickým novičokem. Rovněž se nejedná o žádný „precedens“. USA mají dlouhou historii incidentů a precedentů. Ze známějších například jmenujme incident v Tonkinském zálivu (důvod pro zesílení americké přítomnosti v bývalé Indočině

a pro rozpoutání Druhé indočínské války), nebo ZHN (zbraně hromadného ničení) Saddáma Husajna. Co se týče mandátu OSN, zatímco Bush st. alespoň počkal na obě rezoluce (1. rezoluce – země je označena za hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost/ threat for international peace and security/), 2. rezoluce - RB dává zmocnění užít všech nezbytných prostředků/authorisation to use all necessary means/), jeho syn a další se už tímto neobtěžovali. To, že se Turecko a Izrael neúčastnili teatrálního raketového útoku na Sýrii neznamená, že se v konfliktu neangažují vojensky. Zatím co pozice Izraele je jasná – svržení Al-Asada a následný útok na Írán (USA jistě rády vygenerují nějaký „incident“, kterým se to zdůvodní), u Turecka mám méně jasno. Laicky to vypadá, že se snaží manévrovat mezi USA a Ruskem a mezitím humanisticky „vyřešit“ kurdskou otázku.

Mír a demokracii nezaručuje v této oblasti nikdo a nové zbraně testují všichni. Stejně jako staré zbraně dodávají do oblasti všichni všem.

Mírové řešení nelze omezovat pouze na Sýrii. Musí jít o řešení pro celý Blízký Východ. Za souhlas u blízkovýchodních zemí a garance mocností (především USA a Ruské federace). Pro začátek by však stačilo, aby Spojené státy přestaly podporovat Saúdskou Arábii a wahhábistické sekty a bojůvky po celém světě.

Ako s odstupom času vnímaš rozdelenie Československa a spoločenský a ekonomický vývoj po roku 1993?

Jako naprosto zbytečný, cizími mocnostmi vnucený akt v intencích staré taktiky „rozděl a panuj“. Společenský a ekonomický vývoj po roce 1993 pak vnímám jako snahu zařadit obě země do pozic, diktovaných proamerickými kolaboranty a jako náhradu montoven a sweat-shops v Asii (což se do

velké míry podařilo).

Medzi Slovákami a Čechmi vždy existovali kultúrne aj ekonomické rozdiely, ktorých intenzita v rôznych obdobiach kolísala. Veľa historických krívd sme si navzájom vyčítali. Rozdelenie spoločného štátu malo určite veľa negatívnych dopadov pre oba národy, ale domnievaš sa, že by sme trecie plochy boli bezbolestne prekonali aj keby k rozdeleniu nedošlo?

Nevím, co si mám představit pod „kulturními rozdíly“? Jazyk? Ano, ty máme odlišné, ale do doby tzv. rozpadu Československa jsme našim jazykům navzájem rozuměli. A dnes? České děti a mládež mají problém porozumět slovenštině (a obráceně), hlavně že bastardizovanou angličtinu amerických černošských ghett ovládají lépe, než samotní černoši. Jak říkal Malcolm X ve svých pamětech, „bílí negři“.

Čo vás po tých rokoch ešte stále núti boj s veternými mlynmi nevzdávať?

Během jedenácti let naší činnosti nás nikdo nenutil bojovat s větrnými mlýny. Jen prostě považujeme za samozřejmost nesklonit hlavu a nerezignovat na naše plánované zničení, které je zdánlivě neodvratitelné. Jednou jsme se na tuto cestu dali a už z ní nesejdeme. Říkejte tomu třeba fanatismus. Kterého je potřeba jako soli...

Vášinu obsahu DP v posledných rokoch tvoria preklady. Je to spôsobené nedostatkom, alebo kvalitou domácich autorov?

Ano, je to způsobené nedostatkem kvalitních autorů. Vlastně ne, ve skutečnosti je to způsobené leností a konformitou kvalitních autorů.

Jozef Benedikovič
jozef.benedikovic@reconquista.sk

O EURÓPSKÝCH HODNOTÁCH

Asi nenarazíte na článok o utečencoch, migrantoch či islame, kde by chýbalo slovné spojenie *európske hodnoty*, prípadne *naše hodnoty*. Ak sa skúsíte dotýčnych spýtať, ktoré to teda sú, obyčajne dostanete odpoveď v podobe urážok a protiotázku, kto vás platí. Viete, čím to je? Málokto o týchto hodnotách niečo vie, aj keď sa nimi oháňa. A to je ten lepší prípad. Ten horší, a častejší, je ten, že väčšina z nich spravidla chápe hodnoty ako čosi, čo má vyhovovať im. Na vašu otázku začnú zúriť, pretože podvedome cítia, že si myslia čosi nezlučiteľné so statusom *slušný človek* - pretože ten nie je sebecký. Tak sa teda pozrime, čo to tie *európske hodnoty* sú a prečo stojí za to podľa nich žiť. Z mnohých budete prekvapení. Zdvorilosť

Prvé prekvapenie hneď na úvod. Áno, aj slušnosť či zdvorilosť je hodnota a dávam ju dokonca na prvé miesto, pretože je základom, na ktorý mnohé ďalšie nadväzujú. Nie je to iba schopnosť správať sa v každej situácii podľa spoločenskej etikety. Je to osobná zodpovednosť za stav svojho okolia. Tú ale musíte prejavovať neustále, nie iba vo chvíli, keď chcete očariť dievča. Nestačí podržať staršej dáme dvere, keď nesie ťažkú tašku. Ak pomôcť môžete, tak musíte. Aj vo vašom vchode poznáte človeka, ktorý potrebuje občas pomôcť. Starší sused s nákupom, mladí rodičia občas potrebujú postrážiť deti. Sú všetky odpadky na vašej ulici vždy

v košoch? Ak je pýcha to jediné, čo vám bráni ich pozbierať, tak si spomeňte, že tá predchádza pád. Zdvorilosť je žiaľ jednou z polozabudnutých európskych hodnôt.

Skromnosť

Neprestávam prekvapovať, však? Osobná skromnosť neznamená, že máte mať pár tričiek a bývať u mamky aj po svadbe. To, čo sa pod tým vždy rozumelo – kým to moderný konzumerizmus takmer nezničil – je nezneužívanie zdrojov. Naši predkovia vedeli, že medzi smrteľnými hriechmi má popredné miesto chamtivosť. Pravdaže, ani im sa táto vlastnosť nevyhýbala, ale nikto

nikdy nepochyboval, že je zlá. Až dodnes. Osobná skromnosť, idúca ruku v ruku so zdvorilosťou, sa napríklad prejavuje tým, že si kúpite šetrnejšie auto, aj keď to nebude nabýskaná limuzína. Byť skromný znamená preferovať kvalitu nad kvantitou. Chcete príklad? Odev si dávam šiť na mieru u šičiek na dôchodku. Pomôžu mi vybrať látku aj strih a následne mi odev ušijú. Výsledok je krásny a kvalitný ako výsadbárska uniforma a zničiť ho bežným nosením je takmer nemožné. Prilepil som niekomu k dôchodku, dámy sa aj v pokročilom veku cítia užitočné (aj to je, mimochodom, zdvorilosť) a ja nepotrebujem každé tri mesiace mínať čas a peniaze v obchodoch, kde majú v porovnaní s mojím šatníkom iba predražený balast. A mimochodom, stálo to len tretinu toho, čo by som v tých obchodoch nechal. Skrátka, skromnosť je hodnota, ktorej vyznávači nepodliehajú po každej výpláte spoločenskému tlaku na neustále utrácanie za zbytočnosti, len aby sa cítili krátko po nákupe dobre.

Súkromné vlastníctvo

Aj keď je váš majetok skromný, no kvalitný, v každej slobodnej spoločnosti platí, že vám naň nikto nemôže siahnúť. K tomuto právu ale musíme mať úctu. Slováci sa v uplynulej ére príliš naučili brať zo *spoločného*. To *spoločné* dnes patrí nejakým (ne)určitým entitám: investorovi, obci, štátu... A mnohí sa nezastavia ani pred majetkom vlastných susedov. Nie je tragikomické kritizovať Rómov za kradnutie zemiakov a následne si cestou z výletu prilepiť kukuricou z poľa vedľa cesty? Úcta k súkromnému vlastníctvu však nesmie vychádzať zo strachu pred prichytením. Na to musí existovať rešpektovaná celospoločenská dohoda, že poctivo zarobený majetok je skrátka nedotknuteľný.

Zodpovednosť

Tu sa už dostávame na veľmi osobnú úroveň a pár ľudí sa určite bude cítiť dotknutými. Ale parafrázujúc sira Winstona Churchilla: „Ak nemáte nepriateľa, tak ste sa v živote nikdy za nič nepostavili.“ Zodpovednosť nesie každý občan krajiny, či sa mu to páči, alebo nie. Nikdy mi nič nehovorila národná hrdosť, na ktorej som sa nijako nepodieľal. Ak vyhrali naši hokejisti medailu, mal som radosť, ale nemal som na ich úspechu žiadny podiel. Okamihy, keď som dokázal povedať, že som hrdý Slováč, boli tie, kedy si ľudia v nešťastí spontánne pomáhali. Keď boli v uliciach za dobrú vec. Keď sa dokázali dohodnúť a upraviť si okolie bydliska. Skrátka, keď sa zachovali zodpovedne k svojmu najbližšiemu okoliu. Zodpovednosť začína u každej osoby zvlášť. Najskôr uchopíte zodpovednosť za vlastný život a prestanete sa neustále spoliehať na štát (tak častý omyl mnohých Slovákov), potom prevezmete zodpovednosť za svojich najbližších, ak je to potrebné (starosť o starých rodičov, chorých súrodencov a pod.), a neskôr sa okruh už len zväčšuje. Pamätám sa na obec na strednom Slovensku, ktorú od okolitého sveta odrezal sneh. Nebolo to vzdialenosťou, bol to necelý kilometer do ďalšej obce, ale na vozovke bola dvojmetrová priehlbina, ktorú celkom zasypalo. Nečakali na pluh, ktorý k nim prichádzal zvyčajne až ako k posledným. Zobrali lopaty a cestu upratali sami. Áno, aj spriehlbinou. Dôvod? Deti musia ísť do školy, ostatní do práce. Škola aj zamestnávateľia by síce dôvody ich neprítomnosti uznali, ale títo obyvatelia prevzali zodpovednosť do vlastných rúk. A takto to má byť. Nečakajte na štát a začnite sa o svoje okolie starať. Úradník, politik, vlastne nikto iný to za vás neurobí. Štát máte potrebovať až v okamihu, keď bol porušený zákon, alebo napadnuté územie (áno, aj obrana krajiny je osobná

zodpovednosť každého občana už od čias republikánskeho Ríma). S tým zase súvisí...

Pracovitosť

Európske krajiny si za posledné desaťročia vyvinuli veľmi štedré sociálne systémy. Dlhooaozaj fungovali vďaka tomu, že ľudia boli naučení pracovať. Sociálnu pomoc chápali iba ako pomoc na udržanie životnej úrovne, ak sa dostali do existenčných problémov. Ale v žiadnom prípade to nebol spôsob života. V pamäti mi uviazol prípad švédskeho športovca, ktorý utrpel ťažké zranenie a ostal na vozíčku. Dostal štedrú štátnu pomoc, ktorá mu umožnila viesť život bežného príslušníka strednej vrstvy. Do smrti mohol vegetovať. Ale on si urobil účtovnícky kurz a začal pracovať pre mimovládnu organizáciu, ktorá sa snaží pomôcť bezdomovcom opäť sa zaradiť do spoločnosti. Pán bývalý športovec im zadarmo konzultuje osobné financie a ak majú dlhy, vypracováva im splátkové kalendáre. Jeho plat? Nula. Podľa vlastných slov ho predsa spoločnosť štedro živí, a tak musí niečo spoločnosti vracať. Nepracovať bolo preňho jednoducho nemysliteľné. Mám v hlave otázku: „Ako by asi takýto človek padol u nás?“.

Česť

Dnes už veľmi abstraktný, skoro až archaický pojem. S oživovaním gentlemanskej kultúry

sa ale na toto slovo a jeho obsah pomaly opäť obracajú svetlá reflektorov. Česť nie je malomeštiacke predstieranie čistého štítu, z ktorého sa vysmievali prakticky všetci slovenskí národní buditeľia. Je to vôľa konať správne za každých okolností. Bez ohľadu na vlastné pohodlie, bezpečnosť, alebo osobný zisk. U každého to súvisí s postavením. Čestný šéf firmy, ktorej sa práve nedarí, nekráti zamestnancom mzdy, ale najskôr vlastné odmeny. Ak si požičiam, vraciam. Príkladov je požehnané, určite vás už tiež nejaké napadli. Možno z toho bude samostatný článok.

Kultúra

Kultúrou v tomto kontexte myslím osobnú úroveň, akúsi malú noblesu. Mať uprataný dvor a na sebe čisté oblečenie. Odpadky hádzať tam kam patria, aj keď na najbližšiu skládku to mám ďaleko. Nefajčiť tam, kde to môže obťažovať ďalších ľudí. Prečítať za rok aspoň pár kníh miesto tvrdenia pred televízorom či internetom. Skúsiť občas namiesto kina zájsť do divadla. Slušne sa správať a nenadávať pred deťmi. Stanovovať si vyššie ciele. Možno opäť dobrá téma na samostatný článok.

Ivan Preslavský

OBJEDNAJTE SI TLAČENÚ VERZIU!
ALEBO
STIAHNITE AKO PDF!

NA
WWW.RECONQUISTA.SK

VIRTUÁLNI ANTIHRDINOVIA

Tempo, akým technologický pokrok napreduje a ponúka tak dosiaľ nepredstaviteľné možnosti v najrozmanitejších oblastiach nášho zatiaľ ľudského života, sa zrýchľuje. Smerujeme k bodu, kedy súčasný vek informácií odľudští našu existenciu natoľko, že opustíme všetky doposiaľ prirodzené sociálne väzby a staneme sa bezvýznamnými číslami v databázach. Ľudstvo sa ocitá na prahu *virtuálneho veku*.

Sme masívne zahlcovaní kvantami hoaxov, z ktorých drvivú väčšinu ani pri najlepšej vôli nedokážeme objektívne vyhodnotiť. Sú nám systematicky podsúvané fakty, dôkazy, analýzy, či prieskumy verejnej mienky, ktorých „uveryiteľnosť“ je oveľa ľahšia, ako ich overiteľnosť. Zabúdame svoj život žiť v reálnom priestore s rodinou a priateľmi a rezíduum času, ktoré nám popri konzumnom stereotype na nich zostal, neopatrne zdieľame na sociálnych sieťach. Odtiaľto je už len malý krôčik ku klinicky potvrdenej závislosti, ktorú si nedokážeme priznať. Starším ročníkom stačil na mrhanie životom alkohol, hazard, drogy rozličných vôní, farieb a foriem. *Generácia mileniálov* si spokojne hovie vo vákuu sofistikovanej, ale patologickej mašinérie sociálnych sietí. Ostatní len s veľkou námahou redukujú svoje internetové aktivity na „nevyhnutné“ minimum, aby ich dav *virtuálnych antihrdinov* nevtiahol medzi seba.

Nedostatok pozornosti

Diskutovať, uploadovať, streamovať, kritizovať, skrátka byť vidieť. Poháňaný iracionálnou túžbou „obdarit“ svoje okolie niečím, čo možno nikoho ani nezaujíma. Takto si ľudia kompenzujú nedostatok pozornosti v reálnom živote. Ako ináč vysvetliť jav, s ktorým sa stretávam na sociálnych sieťach doslova všade. Rád si prečítam slušný a vecný príspevok k téme, len keby ich bolo viac. Strácajú sa medzi *smajlíkmi*, tonami floskúl poznačených disgrafiou a nemiestne vulgárnymi výlevmi zakomplexovaných trollův a „spamerov“. Takto „postihnutých“ (ne)priateľov snád dokážeme selektívne eliminovať, ale vyhnúť sa im asi nedá.

Stalkerí

Vyskytujú sa aj v reálnom živote, ale internet im dáva prakticky neobmedzené možnosti.

Dlhé hodiny v kyberpriestore trávia sledovaním ľudí, ktorých vôbec nepoznajú a popri tom si neuvedomujú, že vlastne ani netušia, prečo to robia. Iróniou je, že si v mozgu pestujú deformáciu, ktorá im dokonale zabarikáduje vnímanie ľudí blízkych na dotyk. Upínajú sa k nedosiahnuteľnému a postupne tak strácajú kontakt s realitou, z čoho vyplývajú pocity nešťastia. Stávajú sa bezbrannými. Bezbranní sú ľahko ovládateľní a manipulovateľní. Nechávajú za seba rozhodovať iných.

Detskí vojaci

Ak sú zraniteľní dospelí, čo deti? Pozorujem v byte syna hľadajúceho najprv nabíjačku, potom zásuvku, neskôr slúchadlá a nakoniec útočisko a pýtam sa: „Kde som vo výchove urobil chybu?“ V jeho veku som mával z futbalu rozbité kolená, zábery zo záhrady a po nociach som písal ľaháky, ak som sa nestihol naučiť načas. On má účet na youtube, „křmi“ virtuálneho psa a v škole hrá so spolužiakmi cez prestávku „strieľačku“ po sieti. Lenže v tejto latentnej závislosti nie je jediný. Izolovať dieťa od rovesníkov by bola chyba. Efekt by to pravdepodobne malo opačný a netreba príliš polemizovať o tom, že by to vôbec nebolo jednoduché. Každé dieťa potrebuje lásku. Keď jej cíti dostatok, je ochotnejšie rodičom, ale i napr. učiteľom načúvať a vziať si z nich pozitívny príklad. Keď v ich rukách často vidí mobilný telefón, vníma to mimovoľne tiež ako príklad, či istý druh súhlasu s tým, že mu to bude dovolené, či dokonca od neho očakávame rýchle zvládnutie jeho ovládania. Ja som sa po prvý krát stretol s mobilným telefónom až po zložení maturitnej skúšky a aj to iba na obrázku v časopise. Napriek tomu mám na svoje detstvo a mladosť veľa krásnych spomienok. Nie z nostalgie, ale z čírej obavy z toho, čo na internete v takom útlom veku objavujú, by som aspoň časť z tých

spomienok rád daroval aj svojim deťom. Žijeme príliš rýchlo, treba spomaliť a hľadať si na seba čas. Chce to jednoznačne veľkú investíciu času a energie, veľa pozornosti a trpezlivosti, schopnosti zaujať a vôľu pochopiť. A občas lokalitu, kde nie je „signál“. Indoktrináciu od útleho veku rozhodne nemožno odignorovať, lebo napácha nedozerne škody.

Nástroj ovládania mysle

Ak máme byť beztvármi kockami v dômyselnej skladačke, naše možnosti musia dostať presné limity. Hranice za ktoré neradno ísť, treba neustále posúvať smerom k osobným slobodám, aby sa pomyselná slučka slobody slova sťahovala a visela nad nami ako Damoklov meč. Najlepšie ak tak urobíme dobrovoľne a k tomu je internet ideálnym prostriedkom. Poznáte to, voda v hrnci sa pomaly zohrieva a žaba v letargii prestáva vnímať bod varu. V bezfarebnom súkolí zloženom z miliárd nedokonalých a kedykoľvek kýmkoľvek nahraditeľných koliesok, nám ponechajú výsadu daňovej povinnosti. Za odmenu nás zbavia pochybností a dostaneme darček v podobe manuálu na život. Veď takto to predsa *chceme*! Aby v nás nič nezničilo genetické predpoklady (áno, každý má aj pozitívne vlohy), aby toto nebol skutočný tragikomický príbeh o chudákoch, ktorým stačí hodiť omrvinky, o homogénnom dave syntetických cyborgov s bezostyšne natrčenými paprčami k rožkom, ktorými sú čoraz ochotnejší sa opíjať, musíme utiecť do reality. Žiadna virtuálna facka nezabolí tak, ako na ulici, ale žiadne „srdiečko“ v správe nenahradí bozk, či objatie. Hygiena je v tomto smere nevyhnutná. Každý silný jedinec to dokáže.

Ideologický marketing

„Konečne“ sme tam, kde sme nechceli byť. Akcieschopnosť špecifickej množiny *ideologických antihrdinov* sa vyšplhala až k výšinám demonštratívneho šatníka, v ktorom sa treba fotiť a očakávať zaň „lajky“. Jej ďalšou obľúbenou aktivitou je automatické zdieľanie statusov z notoricky známych FB profilov tzv. „skutočnej“ opozície (kvalita nerozhoduje). Príznačné pre tých, čo chcú dosiahnuť skutočnú zmenu. Badať istú paralelu s minulosťou. Intelektuálna úroveň niektorých pouličných bojovníkov pretrvala, len sa preniesla z ulice na internet. Spoznáte tam veľa skrachovancov, ktorí sa za dvadsať rokov nikam neposunuli. V kombinácii s alkoholom, pestrým registrom trestov a agresívnou povahou, je osobnostný rozvoj tvrdým orieškom aj pre „tvrdého chlapa“. Nie však nemožný, pretože poznám výnimky. Nevieť či si bol niekto vo vedení *jedinej proti systémovej strany* vedomý «ľudského potenciálu», s ktorým šiel s kožou na trh. Z tohto chcel slovami futbalového trénera „postaviť jedenástku?“. Už uvedomenie si nezanedbateľného potenciálu politického marketingu prostredníctvom sociálnych sietí, chcelo pohnúť rozumom. Dnes by si ale ten istý rozum mal byť vedomý toho, že veľkú časť z tohto potenciálu katastrofálnym amaterizmom trestuhodne premrhal. Navyše ho možno «prečerpá» a ani „výmena stráží“ nedokáže zvrátiť diskvalifikáciu, s ktorou sa bude potĺkať. Aby to nakoniec nebola «železná guľa», ktorej sa nedá zbaviť. Pretože ak ľudia pochopia, že toto mala byť a nebola skutočná zmena, žiadnym ďalším sľubom už asi veriť nebudú. Nečudo, nie každý je odhodlaný ísť stále hlavou proti múru.

Moderovaná diskusia

Svedčí o *neslobode* demokracie. Ale nie je to nič, na čo by sa nedalo zvyknúť,

alebo pripraviť. Toto si musí každý diskutér očakávajúci paľbu bezbrehej kritiky uvedomiť, ak sa chce vyhnúť argumentačnému debaklu. Od ideologického oponenta sa predsa dá očakávať aj nenávisť, odsudzovanie a očierňovanie, oháňanie sa zaklínadlami -izmov a -istov na základe (ne)existujúcich premís. A dá sa nad tým samozrejme neustále rozhorčovať, ale určite je oveľa jednoduchšie a efektívnejšie si na to zvyknúť a pragmaticky začať používať zdravý rozum. Každý dobrý hráč v rukáve skrýva tromfy. V závislosti na miere schopností a sebaistoty, intelektu a rozhladu, potom používa v ideálnom prípade presne mierené konkrétne argumenty. Pozor, taktika diskvalifikácie oponenta je príliš klzký ľad, ku ktorému sa uchýľuje spravidla ten, čo v diskusii už nemá silnejší argument. Pretože *Sila argumentu*, to je to, čomu sa v diskusii nič nevyrovná. Nedá mi nespomenúť, že mnohé z *obetí systému*, by mali radšej čušať v kúte a skromne ďakovať *moderátorom*, že ich hlúposť utajili pred svetom.

Epilóg

Muž, žena a dieťa. Tradičná rodina. To je pradávna, ako žula pevná a odolná matéria, na ktorej základe možno postaviť chrámy siahajúce k nebesám, a na ktorej útesoch sa rozbijú i tie najvyššie vlny rozbúreného mora. Áno, ešte aj dnes. Položme si teda variáciu na shakespearovskú otázku: „Byť, či nebyť *internet pozitívny?*« Všetkého veľa škodí. Internet je nevyčerpatelný zdroj informácií, s veľkými možnosťami a zároveň požierač času a vymývač mozgu. Je to dvojsečná zbraň, ktorej sa musíme vedieť ubrániť a využiť ju vo svoj prospech. Preto treba informácie selektovať a s časom nakladať disciplinovane. Pre nás v ňom vidím veľký potenciál, ktorý sa potrebujeme naučiť efektívne využívať.

Jozef Benedikovič

jozef.benedikovic@reconquista.sk

BRONSON - BRUCIA

Rupe Tarpa Produzioni (2018, Taliansko, 35:58)

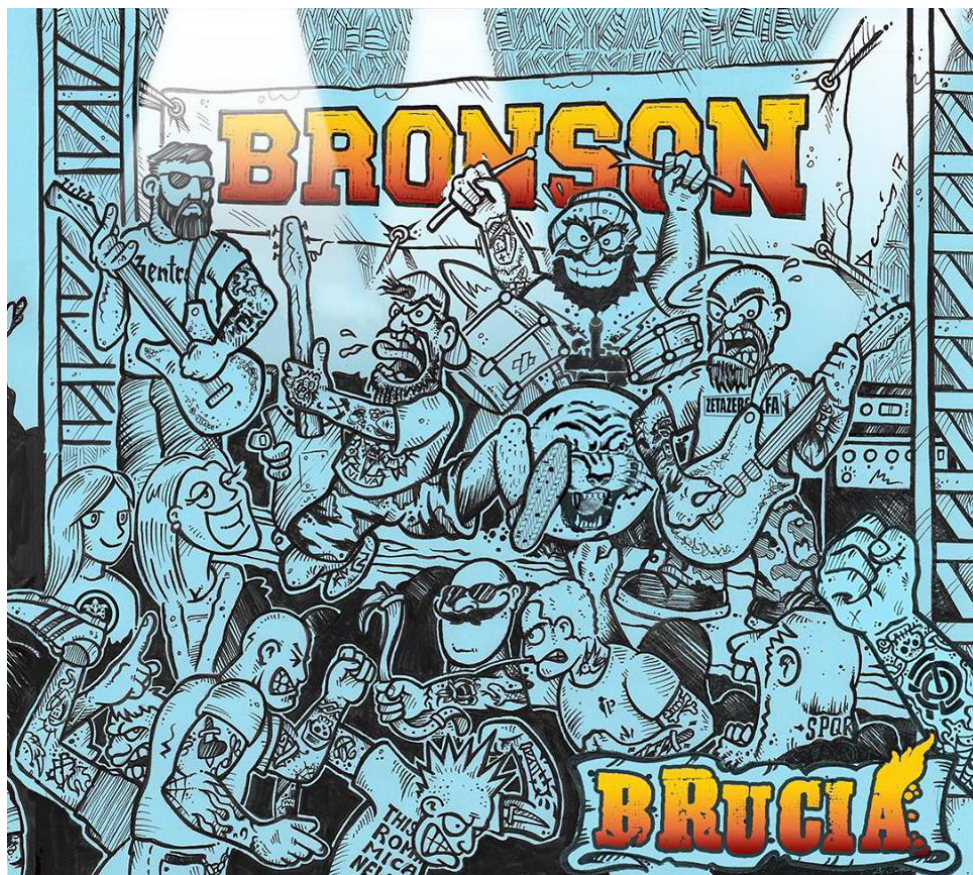

Vraj všetky cesty vedú do Ríma. Veľa fanúšikov tam 24.marca naozaj cestu meralo a „strieľalo“ šampanským. Tamojší matadori BRONSON totiž krstili svoj nový album „Brucia“. Už pred dátumom vydania zbierali po celom svete pozitívne ohlasy dve ochutnávky. Z nich bolo jasné, že nový album neprinesie žiadne štýlové kotrmelce, ale poctivú, melodickú, hlučnú a správne kontroverznú porciu punkrocku, na akú sme u nich zvyknutí.

S jednou zásadnou zmenou. Spevák Simone Montagna sa totiž s kapelou z osobných dôvodov rozlúčil. Riešenie ponúkli spriaznení *Blind Justice*. Novou tvárou za mikrofónom tak nie je nikto iný, ako ich kormidelník Manuel Rasetti. Farbou hlasu aj frázovaním to síce nie je Simone, ale na prvý pokus mu to ani v novom angažmáne nejde zle. Ostatné zostalo po starom. A ako sa hovorí – *staré, ale jaré*. Silné refrény, veľa melódií a nespútaná energia odzbrojújú. Pred piatimi rokmi to pri mojom prvom stretnutí s talianskymi uličníkmi vyzeralo tak, že som kontroloval, či náhodou *The Offspring* nenahrli nejaký starý album v taliančine. *Roma Tiger Punk* ich však predviedol ako v rámci štýlu rýchlo napredujúcu kapelu, vo výbornej forme. Tú si udržali dodnes.

Víťazný recept majú jednoduchý - zlož a nahraj desať dobrých skladieb. *Brucia* je vzácné vyvážené album, bez vaty a hluchých miest. Sporá dĺžka (niečo málo cez polhodinu) má jediný problém, pustiť to celé ešte raz a znova.

Možno je BRONSON kapela, ktorá vie hrať to, čo ľudia chcú počúvať. Možno pochopili, že sa treba vedieť predať ľuďom, ktorým svoje piesne adresujú. Preto točia videá z ulíc Ríma a nie z dovolenkových rezortov pre zbohatlíkov ovešaných zlatými reťazami. Hrajú len to čo ich baví a robia to tak, ako považujú za správne. A či sa to ľuďom naozaj páči? Napríklad video k *Sei solo tu* si pozrelo viac ako jeden a pol milióna ľudí a to už o niečom svedčí. To je tá odmena - pridaná hodnota.

Temperamentní južania sa radi prezentujú ako obzvlášť veľkí rebeli. Punk však neprežívajú vymetáním pohostinstiev štvrtej cenovej skupiny, ktoré sprevádzajú prapodivné sprievodné javy vlastné čerstvo vzpriameným primátom. Sú to naopak vzdelaní a tvoriví ľudia so zmyslom pre humor, čo vedia zachytiť aj slovami. Nový spevák Manuel o nich píše: „*Sú priame, ale rovnako tak osobné a úprimné.*“ A majú aj iný rozmer: „*My skutočnú sociálnu politiku žijeme každý deň. Tú, ktorú hlása naše hnutie CasaPound. Prežívame a pretvárame ju do umenia, do značky, ktorá spája nás všetkých. Na to je punkrock ako stvorený. V dobe, keď sú v Taliansku mnohí umelci uväznení pojmom rocková hviezda, my sa cítime byť*

privilegovaný, že môžeme slobodne hrať a šíriť naše poslanstvo po celom svete.» Toto by si mali prečítať tie „naše rockové hviezdy“. Vy si určite na našich stránkach čoskoro prečítate viac o CasaPound.

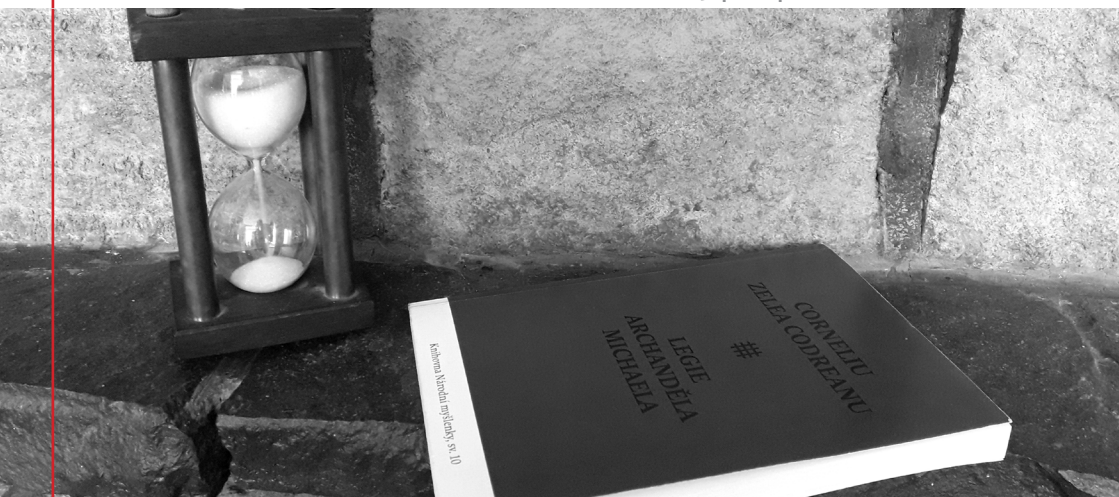
Zrejme si *Amici romani* na Nový rok obuli túlavé topánky, chystajú sa totiž šíriť slovo *BRONSON*ovo v Kanade a na juhoamerickom turné. Kto sa tam na nich pozrieť nepôjde, bude si musieť vystačiť s pospevovaním refrénov piesní *Il Sono Fuoco*, *Quelli Come Noi*, či *Rispetta La Bandiera*. Kto však s kúpou CD zaváhal, bude čakať. Neubehol ešte ani mesiac a prvý päťtisícový náklad je fuč.

Jozef Benedikovič

jozef.benedikovic@reconquista.sk

LÉGIA ARCHANJELA MICHALA

Corneliu Zelea Codreanu (Délský potápěč, 2018, 162 strán)

Otváranie novej knihy zažívam ako špecifický rituál spojený s tajomným očakávaním čitateľského zážitku. A ak výnimka nepotvrďuje pravidlo, tak nezriedka aj sklamaním. Tematicky, spôsobom spracovania, ale i vycibreným jazykom autora, som v zelenej (typickej farbe Légie) knižke Karla Velikého (pseudonym) *Legie archanděla Michala* objavil skvost, ku ktorému sa ešte neraz vrátim. Reprezentatívna zbierka cenných informácií o Železnej garde - rumunskom medzivojnovom národnom hnutí, obsahuje aj pútavú a zároveň vecnú expedíciu do útrob mysle jej zakladateľa *Cornelia Zelea Codreana*. Doposiaľ bolo v našej reči dostupných len pár esejí, ktoré okolo jeho osobnosti vytvorili magnetizujúcu auru. Délsky potápač týmto vydaním vyplnil nedôstojnú medzeru.

Prevažná časť knihy mapuje kapitánov krátky, ale plodný život s tragickým koncom a genézu vzniku, vývoja a úpadku hnutia. Strastiplná cesta mladého študenta plného idealizmu, ktorý dozrel v uctievaného hrdinu pre milióny Rumunov naprieč sociálnym spektrom, je miestami dobrodružná až neuveriteľná. Vysoký muž s uhrančivým pohľadom vzbudzujúci prirodzený rešpekt, predchnutý vrúcnu ortodoxnou vierou, postupne obetoval úplne všetko, vrátane svojho pozemského života, aby dal do pohybu trpiaci národ. Nedokázal sa nečinne prizeriť bezuzdnému politikárčeniu, ktoré odsúdil ako zákonité

vyústenie demokratickej formy vládnutia a náboženstva osobného prospechu. Bol zhrozený víťazstvom boľševikov v Rusku a okrem toho si všimával aktivít židovského etnika, ktoré sa odtiaľ najmä v devätnástom storočí masovo sťahovalo na územie Bukoviny a Besarábie (dnešné Moldavsko, Ukrajina). Vnímal ich rýchlo sa zväčšujúci ekonomický a politický vplyv a pretože ho identifikoval ako nebezpečenstvo, rozhodol sa vzoprieť. Zostávalo mu iné východisko, keď si uvedomil do akého hlbokého suterénu sa Rumunsko prepadá? Jeho štúdium na univerzitách negatívne poznačili represie kvôli politickej činnosti. Keď sa v roku

1920 dozvedel, že akademický rok nezačne tradičnou bohoslužbou, zabarikádoval sa v škole spolu s priateľmi. Skončil síce potlčený a krvavý, no dosiahol svoje. „*Od tej doby sa ma držala viera – a nikdy ma neopustila -, že ten, kto bojuje za Boha a za svoj národ, nemôže byť nikdy porazený, aj keby bol iba sám.*“ Bola to mystická predzvesť, jeden z momentov, ktorý odštartoval nezastaviteľný sled udalostí.

Podnikol ďaleké púte po vlastných, aby mohol rečniť pred zbedačenými sedliakmi. Neraz utiekol do hôr, skrýval sa a aj žalár mu býval „strechou nad hlavou“. V skromnosti, často o hlade a smäde, pracoval holými rukami a pri tom všetkom sa horlivo postil a modlil. Presviedčal, že potomkovia Dákov a Trákov si musia vybojovať lepšiu budúcnosť, než aká im je dopriata. Bol nesporne idealistom, ktorý zadefinoval mystérium o Legionárovi – *Novom človeku*. Človeku, ktorý je pripravený opustiť materiálnu stránku bytia, aby sa zbližil s duchom svojich predkov. Takto sám žil a jednal. Nebál sa smrti: „*Nezaujímalo nás či zvíťazíme, budeme porazení, alebo zomrieme. Naš cieľ bol iný - postupovať jednotne. Sú to porazení a mŕtvy, kto môžu národ prebudiť k životu.*“ Légii vdýchol život a do vienka jej dal vieru v boha, vo vlastné poslanie a vzájomnú lásku. Preto sa pre legionárov stala druhou rodinou a druhým domovom. Hojné citácie z autentickej legionárskej príručky *Pentru Legionari*, dotvárajú obraz o povahe asketickej filozofie Železnej gardy. Filozofie, ktorej tisíce obetovali svoje mladé životy. Presvedčený o svojej pravde: „*Legionár a politik sú vo vzájomnom protiklade. Politik Rumunsko ničí, legionár mu v tom bráni.*“, boli totiž tradičným politikom trňom v oku. Druhá časť knihy obsahuje niekoľko dopĺňujúcich, ale rovnako zaujímavých a hodnotných textov. Autorom prvého z nich je taliansky fenomén Julius Evola.

Z návštevy Codreana v Bukurešti často cituje a prináša tak mnohé cenné informácie o jeho charizme a charakterových črtách. Codreanu mu v osobnom rozhovore vysvetľuje: „*Hnutie Železnej gardy z nášho náboženstva uplatňuje základnú ideu – ideu jednoty. Tá je pozitívnym prekonaním internacionalizmu, aj abstraktného a racionalistického univerzalizmu. Idea jednoty, je ideou societias (pospolitosti), čiže jednoty spôsobu života (ako živého organizmu, ako spolužitie nielen s našim národom, ale tiež s našimi mŕtvymi a bohom.*“ Iný uhol pohľadu poskytol v svojich pamätiach slávny religionista a niekdajší stúpenec *Légie* Mircea Eliade. A to nie je všetko. Žiadna podobná knižka by sa nezaobišla bez bohatého poznámkového aparátu. Veľmi vhodne dopĺňuje text najmä o vysvetlenie historických súvislostí, do ktorých jednotlivé udalosti zapadajú a obsahuje tiež výklad kľúčových výrazov zo „slovníka“ *Légie*, ako sú napr. *Decemviri*, či *Nicadori*.

Primárnou úlohou autorov podobných kníh by mala byť snaha tému čo najlepšie uchytiť a neznehodnotiť ju emóciami. Čitateľovi potom zostáva jediné – objaviť a pochopiť aktuálny rozmer diela, čosi aplikovateľné do každodenného života. Autor so ct'ou svoj úkol splnil. A ja? Pochopil som správne, že nám dnes najväčšmi chýba jednota a pevný morálny základ?

„*Je to dedičstvo, ktoré chce legionárske hnutie prebudiť. Vychádza z ducha: chce vytvoriť duchovne nového človeka. Ak uskutočníme ako hnutie tento cieľ, čaká nás prebudenie druhého dedičstva, teda rímskej politiky tvorivej sily. Preto sú duch a náboženstvo našim východiskom, konštruktívny nacionalizmus cieľom a viac menej dôsledkom. V spojení jedného bodu s druhým spočíva asketická a zároveň heroická etika Železnej gardy.*“

Jozef Benedikovič

jozef.benedikovic@reconquista.sk

**KALENDÁRIUM (2) / ÚVODNÍK (3) / SÝRIA (5) / DEMOKRATICKÝ
ČLOVEK (11) / POLITIKA BEZ POLITICKÝCH STRÁN (14) / NÁŠ JE TEN
KUS ZEME... (17) / ČO ZNAMENÁ POTÁPANIE? 2 (21) / O EURÓPSKÝCH
HODNOTÁCH (26) / VIRTUÁLNI ANTIHRDINOVI (29) / BRONSON -
BRUCIA (32) / LÉGIA ARCHANJELA MICHALA (34)**

redakcia@reconquista.sk
www.reconquista.sk